

9^E JAARGANG N^O 52 — 14 MAART 1930

LOSSE NUMMERS 15 CENT

OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAD

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTR.

N.Z. VOORBURG WAL 262

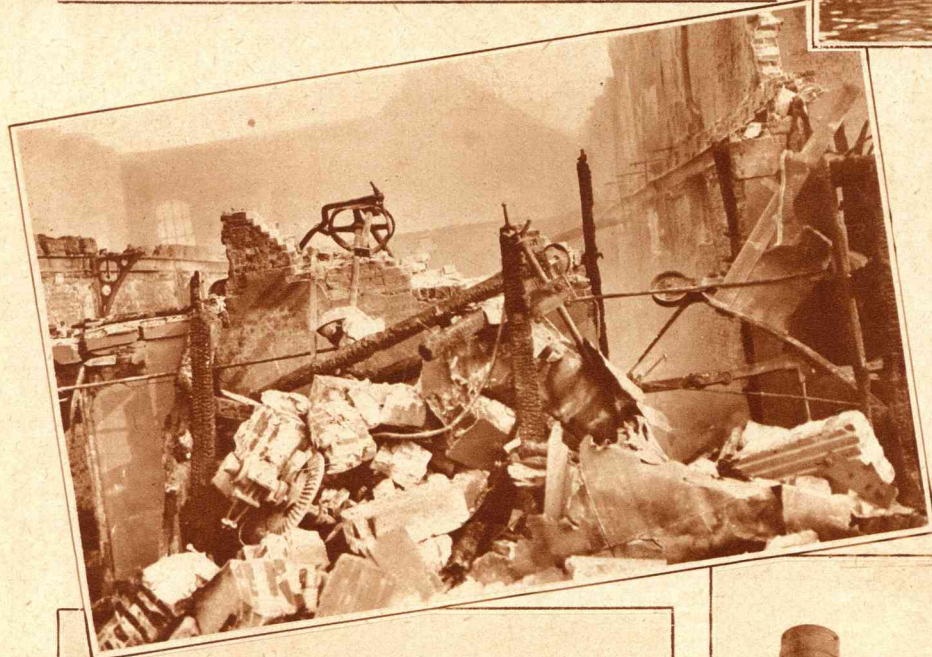
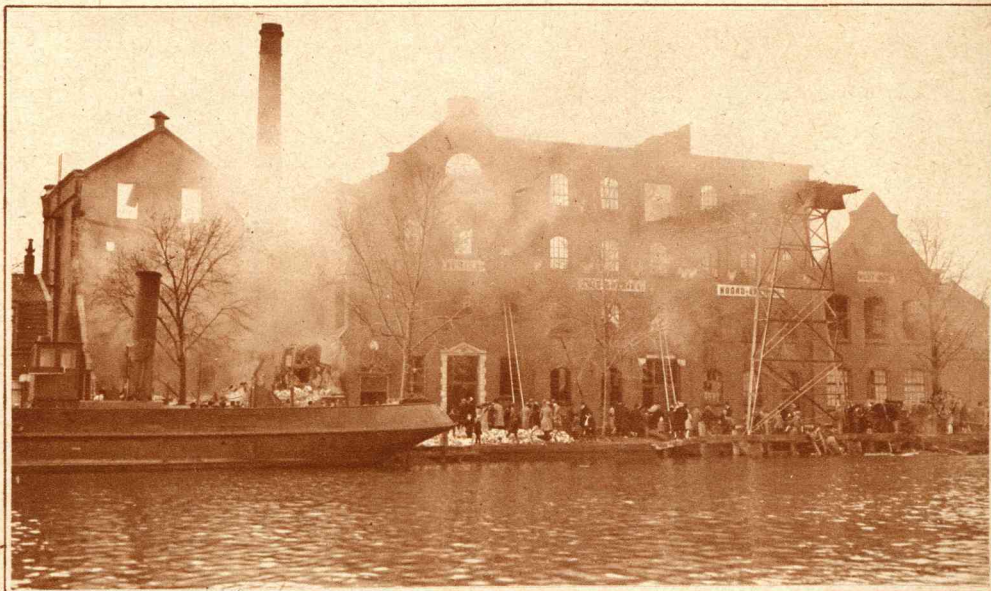
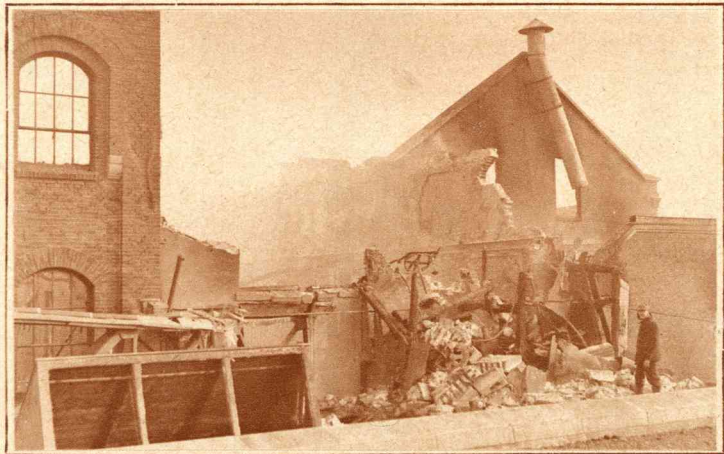
TEL. INT. 33170 GIRO 97946

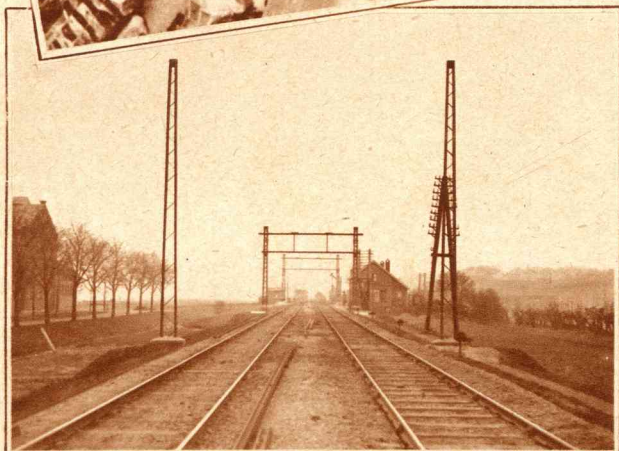
DE WERELDHERVORMER

(FIM-FILM)

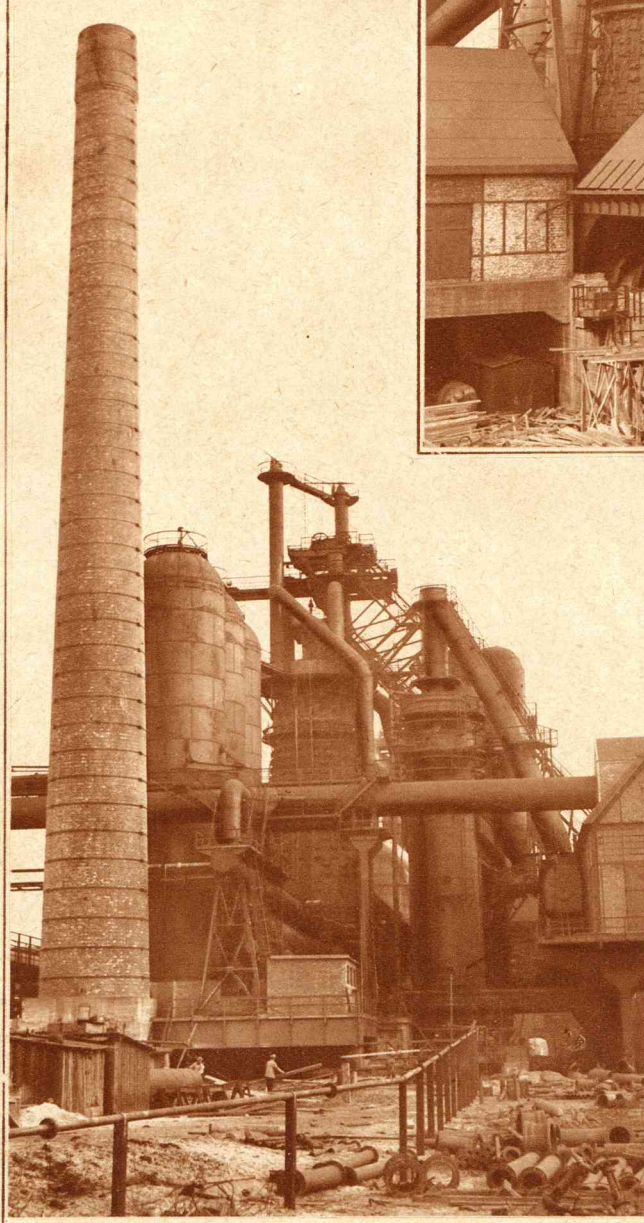
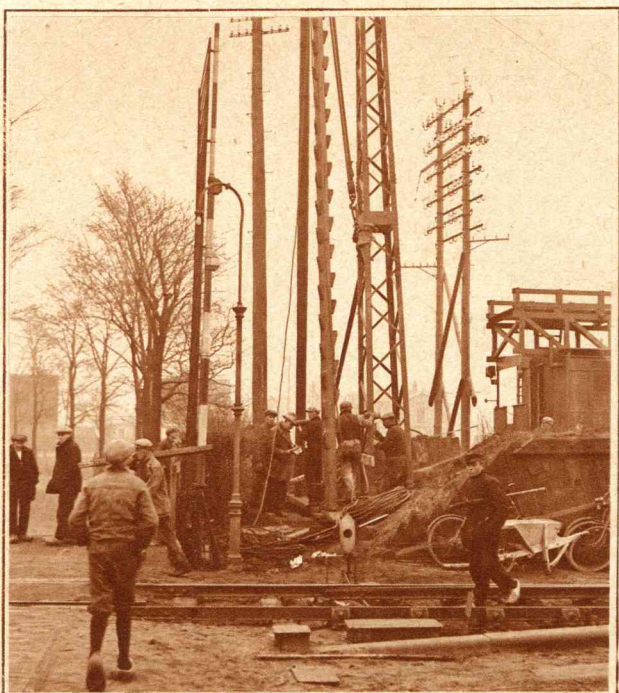
Nieuws uit de Provincie

Een ontzettende brand heeft de fabrieken van de bekende cacao-firma Erven de Jong, te Wormerveer, grootendeels verwoest. Een drietal foto's van de aangerichte verwoestingen en van het blusschingswerk, dat echter niet de ramp kon stuiten.

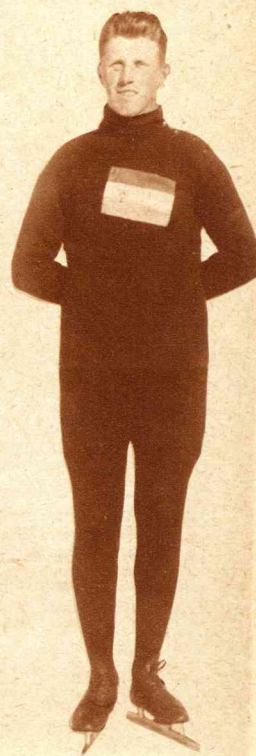
De werkzaamheden voor de electricatie van de spoorlijn Beverwijk-Uitgeest zijn aangevangen. Twee foto's van „den stand van zaken.”

Het Hoogovenbedrijf te Velsen is een derde oven rijker geworden. Een paar mooie opnamen van de „aanwinst”.

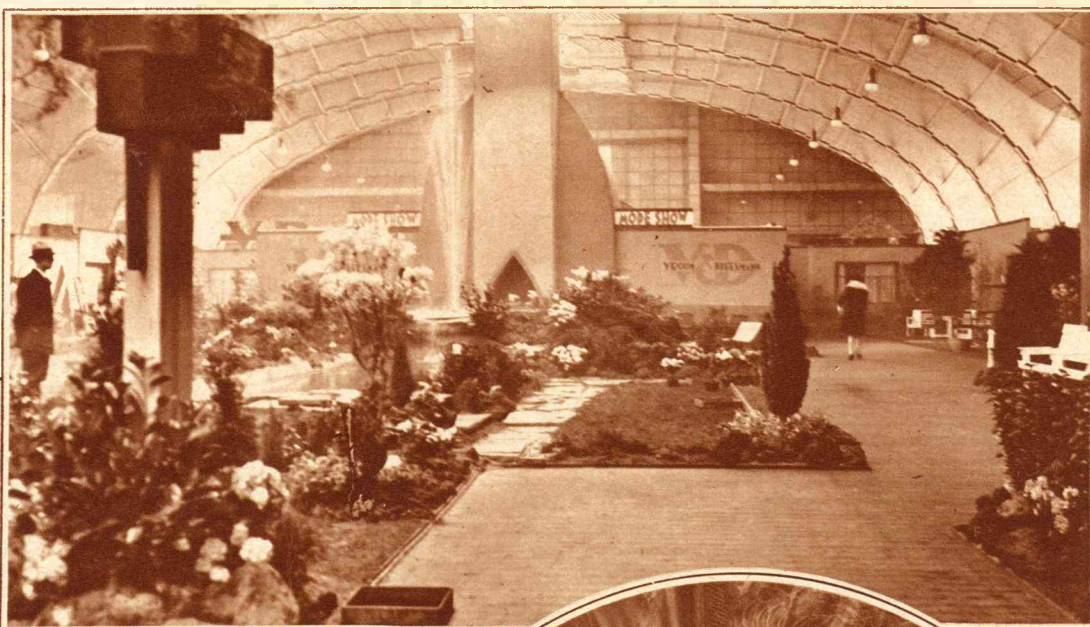
De bekende schaatsenrijder W. Kos, die voor Nederland met groot succes op de wedstrijden te Davos uitkwam, is op jeugdigen leeftijd te Oudkarspel overleden.

VIER BOUWSTIJLEN — Een merkwaardige foto, genomen op den hoek van het Singel en de Raadhuisstraat, die op duidelijke wijze laat uitkomen het verschil in bouwstijl, waarin het Paleis, het Girokantoor, het Telegraafkantoor en het tegenoverliggende „Witte Huis” zijn opgetrokken (Foto Publ. Werken).

AMSTERDAMSCH PLAATJES

In het R.A.I.-gebouw is op het oogenblik de Beurs der Amsterdamse Dameskroniek gehuisvest, welke zich in een druk bezoek mag verheugen. Een kiek van den fraaien tuin, achter in de zaal aangelegd.

De opening van de Beurs geschiedde doore echtgenoot van Weth. Abrahams

Te midden van divan-kussens.

Een standbeeld, dat zeker alle Amsterdammers nog niet hebben gezien, is de „Harmonica-speler” van het Apolloplein.

Bij het einde van den 9en jaargang maken wij onze lezers er op attent, dat door ons geen jaargangen worden ingehouden, wel zijn banden verkrijgbaar in de prijzen van **f 1.50 voor linnen en f 0.80 voor papieren banden.** Toezending naar buiten geschiedt, na storting van het verschuldigde bedrag, verhoogd met 30 cent vrachtkosten, op onze postrekening 97946.

DE ADMINISTRATIE.

Hierboven en -onder: Een tweetal geestige scènes uit het stuk.

Cees Laseur en Georgette Hagedoorn in „Egoïsten“, het nieuwe stuk van Herman Roelvink, dat door het Vereenigd Tooneel wordt opgevoerd.

OP DE AMSTERDAMSCHER PLANKEN

Twee namen van oude bekenden op het Leidscheplein, die van Emma Morel en Herman Roelvink, prijken weer eens op de affiches van den Stadsschouwburg. De laatste als auteur en regisseur van het daar ten tooneele gebrachte blijspel „Egoïsten“ en de eerste als daarin optredend gast. En Jan Publiek is niet achterwege gebleven om beiden te begroeten, gedachtig aan de successtukken uit vroeger dagen van den een („Freuleken“ — „Lentewolven“) en de glansrollen van de ander. Of ze ook thans ons te boeien weten? Ga, zie en oordeel zelf. Laten we alleen maar zeggen, dat de schrijver hier een loopje heeft willen nemen met wat hij aanziet voor moderne levensbeschouwingen en uitingen daarvan. Met het gevolg dat we de optredende personages heel wat „hol gedaas“ en „gezwam in de ruimte“ hooren verkoopen, waarmee aardig den draak gestoken wordt door den echtgenoot-vader in het stuk, maar niet in het minst door de nuchtere boerenmeid waarin de schrijver van het blijspel het gezonde verstand heeft bedoeld te belichamen. Een en ander laat natuurlijk niet na op de lachspieren te werken van het auditorium dat de verschillende conflicten niet al te tragisch opvat.

Een Moordenaar en zijn Zoon

DOOR A. OSCAR KLAUSSMANN

Op een dringenden toon hield hij haar voor, dat zij niets voor hem mocht verbergen, als zij zich daardoor niet aan een ernstige verdenking wilde wagen. En daarna, toen hij de groote droefheid op haar jong, afgestobd gezicht zag, voegde hij er op een vaderlijk vermanenden toon aan toe:

„Ziet u, mijn kind, ik denk er niet aan, om te veronderstellen, dat u waarlijk iets verkeers hebt gedaan en u voor medeplichtig aan een groote misdaad te houden. Maar ik heb den indruk gekregen, dat u om een of andere verkeerde zorg of uit valsche schaantheit iets verzwijgt, dat u zelf belangrijk voorkomt. Bent u dan in staat, om mij met een rein geweten te verzekeren, dat ik mij daarin vergis?”

De bijna hartelijke manier van den ouden heer gaf het jonge meisje een moed, waartoe zij zichzelf tot dan toe volstrekt niet in staat had geacht. Terwijl zij nog iets dichters naar de groene tafel toekwam en haar gevouwen handen smeekend ophief, zei ze met betraande oogen: „Wat ik voor u verzwijg, mijnheer, kan waarlijk voor u niet van betekenis zijn. Ik weet niets van dezen moord, en alles, wat ik van Krauze weet, heb ik u al gezegd.

Mijn geweten is zuiver, en dat ik mij niet beslist genoeg heb verzet tegen de onware aangiften in Berlijn, is het eenige verkeerde, waarvan ik mij kan beschuldigen. Als u echter van meening bent, dat ik daarvoor al genoeg gestraft werd, als u mij niet voor een misdadigster houdt... o, laat mij dan niet langer in die verschrikkelijke gevangenis! Ik zal immers in Breslau blijven en mij niet verstoppen. Zoodra ik geroepen word, zal ik komen. En als het niet anders kan, dan zal ik mij na vierentwintig uur weer aanmelden, om mij opnieuw te laten opsluiten. Maar geeft u mij slechts één dag van vrijheid... slechts één enkelen dag!”

Haar treffend smeeken was blijkbaar niet zonder uitwerking op den ervaren rechter gebleven. Wel een minuut lang keek hij haar onderzoekend aan, toen zei hij met een vriendelijken ernst: „Ik kan u in dit oogenblik de vervulling van uw wensch niet beloven; maar ik zal voor u doen, wat mijn plicht mij vergunt te doen. Als ik waarlijk zou besluiten, om u voorloopig vrij te laten, dan moet u mij vast beloven, geen doellooze poging tot vluchten te doen en u van alles te onthouden, waardoor de voortgang van het onderzoek enigszins beïnvloed zou kunnen worden. U begrijpt wel, wat ik bedoel.”

„Ik begrijp u niet goed, want ik weet niet, hoe ik iets van dien aard zou kunnen doen. Maar ik beloof u, dat ik mij aan niets verkeers schuldig zal maken. Is dat niet genoeg?”

De officier van justitie kwam er niet meer toe, haar te antwoorden; want met alle kenteekenen van een hevige opwinding kwam in dit oogenblik de hoofdcommissaris van politie Lintwist in de zaal.

„Goede tijding, heer rechter,” zei hij met een ingehouden stem, om niet door Elze verstaan te worden. „Krauze is gevonden — en hij heeft reeds alles bekend, de vermoordening van zijn schoon-zuster, zoowel als het overige. Kan ik u een paar minuten onder vier oogen spreken?”

De officier van justitie drukte op de schel en

beval, de gevangene weg te brengen.

„Laat den moed niet zinken, No. 24 mijn kind,” zei hij vriendelijk, toen hij nogmaals den angstig smeekenden, betraanden blik van het jonge meisje zag.

„Als het niet door een onverwachte verandering in den loop van zaken wordt belet, zal ik waarschijnlijk nog in den loop van dezen dag uw voorloopige invrijheidstelling bevelen.”

Zoodra Elze de zaal uit gebracht was, stuurde hij ook den klerk weg, om met groote aandacht het bericht van den hoofdcommissaris in ontvangst te nemen, dat volgens een ingekomen telegrafisch bericht meedeelde, dat de gerechtelijk vervolgde moordenaar Frans Krauze als een ernstig zieke, indien niet als een stervende, in het hospitaal te Beuthen lag, waar hij den vorigen dag door verschillende landbouwers uit een aan de Russische

grens gelegen dorp in een treurigen toestand gebracht was. Volgens hun mededeeling had een van die mannen hem zes en dertig uur vroeger bewusteloos, met een gebroken been en schijnbaar half vermacht, in het bosch gevonden. Hij was toen eerst naar het dorp gebracht en aan den barbier in behandeling gegeven, die echter spoedig bemerkte had, dat zijn chirurgische kennis hier niet kon helpen en de gekwetste zoo spoedig mogelijk naar een ziekenhuis gebracht moest worden. Omdat eerst niemand zich voor het transport bereid verklaarde, waren er nog meerdere uren verloren gegaan, voordat een paar barmhartige personen er eindelijk toe overgingen, den ongelukkige op een boerenwagen te leggen en naar Beuthen te rijden. Een uur na zijn aankomst in het ziekenhuis was het tengevolge van verwaarloozing branderig geworden been van den lijder al geamputeerd, maar bij zijn slechten gezondheidstoestand was er nog slechts weinig hoop, dat hij deze operatie langer dan eenige dagen zou overleven. Omdat hij geen legitimatiepapieren bij zich had, noch iets anders, waaruit men zijn naam kon achterhalen, was men omtrent zijn persoon in het onzekere geweest tot hij uit zijn bewusteloosheid ontwaakte en op het ondervragen had geantwoord, dat hij de graanhandelaar Krauze uit Breslau was. De dadelijk ingelichte politie had toen onmiddellijk twee ambtenaren voor het afnemen van een verhoor naar het ziekenhuis gestuurd en deze waren er spoedig in geslaagd, om den stervende tot een bekentenis van zijn misdaden te brengen. Ook over de gebeurtenissen, die hem

Barcelona, een hoekje in de binnenstad.

in dien hulpeloozen toestand hadden gebracht, had hij inlichtingen gegeven en daarop waren dadelijk de noodige bevelen voor een gevangenneming van Hubner gegeven, ofschoon de vooruitzichten op zijn spoedige hechtenis niet bepaald gunstig waren.

Aan een vervoer van den patiënt naar Breslau viel niet meer te denken en als men een volledige opheldering der op zoo vele punten nog raadselachtige aangelegenheid wilde krijgen, dan zou men den misdadiger aan zijn sterfbed een nader verhoor moeten afnemen. De officier van justitie verklaarde dan ook reeds per eerstvolgenden trein te zullen vertrekken en de hoofdcommissaris vroeg verlof, zich bij de heeren te mogen aansluiten. Voor hem, wien deze duistere misdaad reeds zooveel zorgen en teleurstellingen had gebracht, was er nog meer dan voor anderen aan gelegen, om de geheimzinnige en verborgen wegen te leeren kennen, die de moordenaar had ingeslagen om aan den arm der aardsche rechtbank te ontsnappen.

XXXI

Door een rechterlijke beschikking waren in den namiddag de twee in de gevallen Abt en Malinowski gevangen genomen personen uit de voorloopige hechtenis ontslagen; het gebruik, dat zij van de herwonnen vrijheid maakten, was echter zeer verschillend. Terwijl Kettner eerst naar een herberg en daarna naar een restaurant ging, om den inwendigen mensch te versterken, begaf Elze zich met een angstig hart regelrecht naar het huis van den graanhandelaar Krauze in de Tassenstraat. Maar haar hoop, daar de oude Mina aan te treffen en van haar inlichtingen over Rudolf's lot te ontvangen, werd niet vervuld. Het huis was gesloten en op haar bellen kwam niemand open. Van de menschen in de buurt, bij wie zij informeerde, wist niemand iets over het verblijf van de huishoudster te zeggen en dus moest zij onverrichter zake weggaan, vervuld van bange zorgen dat deze eerste smartelijke teleurstelling niet de eenige zou zijn, die haar te wachten stond.

En waarlijk was haar volgende ervaring nog meer geschikt om haar te ontmoedigen. Aan de Rijksbank, waarheen zij zich had begeven, deelde men haar mee, dat de advocaat Krauze voor eenige dagen plotseling weggebleven was, zonder bij zijn korte verontschuldiging eenig bericht te voegen over het doel en den duur van zijn zoogenaamde reis, en men vertelde haar ook, dat hij naar alle waarschijnlijkheid daarover ook niets tegen zijn vader had gezegd.

Radeloos en met een bedrukt hart stond zij, nadat zij deze mededeelingen had ontvangen, minutenlang voor het gebouw van de bank, zonder een antwoord te vinden op de wanhopige vraag, wat zij nu zou kunnen doen, om zekerheid te verkrijgen over het lot van haar geliefde. Toen herinnerde zij zich den naam van Georg Wendrich. Zij wist uit de onvergetelijke dagen van haar eerste liefdesgeluk, dat hij Rudolf's beste, misschien zelfs zijn eenige vriend was. Hij vooral moest de verblijfplaats van zijn vriend kennen, als deze die aan iemand ter wereld had meegedeeld.

Maar zij herinnerde zich de woning van den boekhouder niet meer en er was bijna een uur voorbijgegaan, voordat zij de eindelijk door navragen aan het politiebureau vernomen had. Het was al donker geworden, toen zij het huis binnenging. Op het slecht verlichte portaal wilde iemand, die juist van boven kwam, haar haastig voorbijloopen. Aan houding en gestalte meende zij Georg Wendrich te herkennen en schuchter noemde zij zijn naam. Verrast, haast ontsteld, bleef hij staan.

„Is het mogelijk, juffrouw Elze — u? En komt u, om Rudolf te bezoeken?”

De vraag was uitgesproken, zonder dat hij over zijn woorden had nagedacht. Maar op het gezicht van het jongemeisje kwam dadelijk een glans van vreugde.

„Hij is dus hier, hij is dus bij u? O, den hemel zij dank — Goddank! — Ik kan niet zeggen, hoe vreeselijk angstig ik over hem geweest ben.”

Zoo treffend bleek in deze woorden het geluk, waarvan zij op dit oogenblik vervuld was, dat Georg Wendrich het niet van zich had kunnen verkrijgen, dit geluk te verstoren en de tegenwoordigheid van zijn vriend te loochenen.

„Ja, hij is bij mij, juffrouw Elze,” zei hij. „Maar

als u nu naar boven ging, zou u hem niet zoo vinden, als u verwacht. Rudolf is ziek, erg ziek en”

„En hij gaat sterven?” viel zij hem bevend in de rede. „Zeg toch de waarheid... ik smeeke om! Zal hij sterven?”

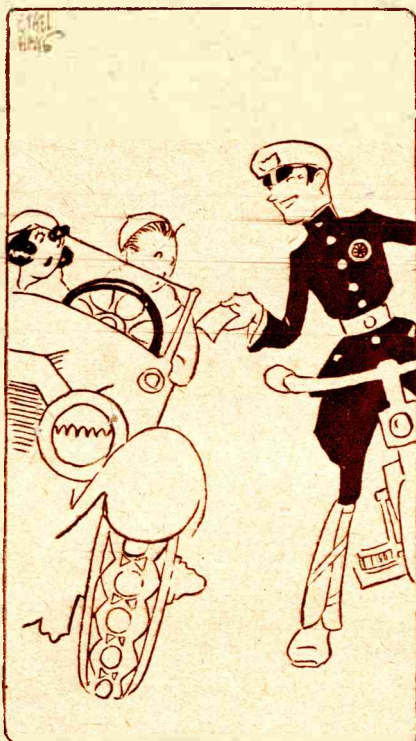
„Neen, neen! De dokter is overtuigd, dat zijn leven niet meer in gevaar is, als er tenminste niets onvoorziens gebeurt. Maar u zou schrikken, als u hem zag. Hij is nog altijd niet bij volle kennis en is veel veranderd.”

„Ik beloof u, dat ik flink zal zijn en niets van hetgeen ik daar zie, kan zoo ontzettend zijn als de onzekerheid, waarin ik tot nu toe geleefd heb.”

De jonge boekhouder was ontroerd, maar hij aarzelde toch nog steeds.

„Ik vrees haast, dat ik verkeerd doe, als ik uw wensch vervul, juffrouw Elze! De geneesheer heeft streng verboden iemand bij hem te laten,

Fanny Flapuit zegt:

Sommige menschen hebben altijd plezier in de vervulling van hun plicht.

wie het ook zij. U mag het mij dus niet kwalijk nemen, als ik u slechts voor enkele oogenblikken bij onzen armen zieke breng.”

Elze zou zich zeker ook aan strengere voorwaarden onderworpen hebben, als het haar maar vergund werd, den geliefde weer te zien en dus keerde Georg met haar naar de zooeven verlaten ziekenkamer terug, liep op zijn teenen naar het bed en zei:

„Kalm blijven, juffrouw Elze!” terwijl hij het meisje naar het ziekbed bracht. „U mag door geen enkel geluid uw aanwezigheid verraden!”

Maar deze waarschuwing was niet noodig geweest, want een waarlijk liefhebbende vrouw is een heldin, hoe zwak en aarzelend zij ook in alle andere dingen mag schijnen. Met een vluggen blik had Elze de flauw verlichte ziekenkamer rondgekeken en zoo onhoorbaar als een schaduw was zij naar Rudolf's bed gegaan. De goedgehartige huisjuffrouw, die met de verpleegster voor den zieke zorgde, keek eenigszins verwonderd naar het mooie jonge meisje, waarvan zij de relatie met den zieke dadelijk raadde. Van al hetgeen haar omgaf, zag Elze niets anders dan het droevig veranderde gezicht van den geliefden man, wiens diepe lijdenstrekken haar zoo'n vreeselijke geschiedenis van een eenzamen strijd en wreede zielepijn vertelden. Onbeweeglijk stond zij aan het ziekbed, met haar oogen voortdurend op den schijnbaar sluimerenden patiënt gevestigd. Alsof de liefde een geheimzinnige macht bezat, begonnen Rudolf's oogleden langzamerhand te trillen; een diepe ademhaling kwam over zijn

lippen en plotseling keek hij met groote, wijdgeopende oogen naar Elze.

Haar eerste gevoel was dat van een hevigen schrik. Zij meende iets ergs te hebben gedaan en durfde zich niet te bewegen. Rudolf moest echter zeker niet goed bij kennis zijn, al was zijn kalme blik ook volstrekt niet meer die van een koortslider; want hij deed niets, dat als een uiting van verbazing over Elze's aanwezigheid kon worden uitgelegd. Slechts begon langzamerhand de uitdrukking van zijn gezicht te veranderen, zijn slappe gelaatstreken werden levendig en nadat het een paar keer om zijn mond getrild had, glimlachte hij. En deze glimlach wischte binnen een paar seconden op een wonderbare wijze alle sporen zijner ernstige ziekte uit. Toen vielen zijn oogen weer dicht en hij viel ten slotte in een gerusten slaap.

„Ik mag niet langer aarzelen,” fluisterde Georg Wendrich tegen het jongemeisje. „Vergeef mij, als ik u daarom eenigszins onbeleefd moet aanspreken te vertrekken!”

Elze gehoorzaamde hem zonder eenige tegenspraak; maar buiten greep zij zijn hand zoo onstuimig vast, dat het den boekhouder verbaasde. „Mag ik hem morgen weer komen bezoeken?” vroeg zij.

„Hij gaf haar een toestemmend antwoord en den volgende morgen kon hij haar het heuglijke nieuws vertellen, dat Rudolf verbazend in beterschap toenam. Met een blij gezicht zat hij recht op in de kussens en hield dankbaar de hand van het geliefde meisje vast, die hij nooit meer scheen te willen loslaten.

XXXII

Op de laatste stukken van den omvangrijken actenbundel met het opschrift „Krauze en bondgenooten” is de door den moordenaar op zijn sterfbed afgelegde bekentenis opgeschreven en deze luidde in de door de zwakte van den zieke genoodzaakte kortheid:

„Een jaar geleden was ik een gegoed, zelfs rijk man. Ik bezat een goede zaak, drie onbelaste stukken grond en een goed belegd, tamelijk groot vermogen in geld. Maar die honderdduizenden stelden mij niet tevreden; ik verlangde naar het bezit van miljoenen. Daarom begon ik op zekeren dag met beursspeculaties. Binnen eenige maanden had ik alles verloren. Mijn in Staatspapieren belegde spaarpenningen waren weg; mijn huizen waren met hypotheek bezwaard en mijn zaak, die ik hoe langer hoe meer verwaarloosde, bracht mij nauwelijks nog eenige winst op. Toen tastte ik eerst het in mijn bezit zijnde moederlijk vermogen van mijn zoon aan, om het binnen korten tijd eveneens in beursspeculaties te verliezen. Ik zou genoodzaakt zijn geweest, mij failliet te laten verklaren, als het mij niet gelukt was, mij nog eens nieuwe hulpbronnen te verschaffen. Mijn schoonzuster, Wilhelmine Abt, wie ik in de toekomst een groote winst voorspiegelde, leende mij langzamerhand zeventigduizend mark. Maar zij was volstrekt niet genegen, om mij zonder een voldoende waarborg zoo'n groot kapitaal toe te vertrouwen, en ik had haar niet slechts twee geldige wissels moeten geven, maar daarvoor ook de meeste van mijn huizen moeten verpanden. Deze verpanding was echter slechts bedrog, want ik had natuurlijk voor haar verzwegen, dat de grond, waarop de huizen gebouwd waren, al boven de waarde bezwaard was met een hypotheek en als haar schuldvordering officieel zou worden ingeschreven, moest zij zeer zeker hooren, dat zij het slachtoffer van bedrieglijke voorspiegelingen was geworden. Dan zou ik echter op geen barmhartigheid van haar kant mogen rekenen; ik ben overtuigd, dat zij mij onmiddellijk bij de rechtbank zou hebben aangeklaagd. Mijn toestand werd dus van dag tot dag hachelijker. Mijn schoonzuster verlangde steeds dringerder, dat haar schuldvordering hypothecair op het hypotheekkantoor zou worden aangegeven en nadat ik haar wekenlang zoo goed mogelijk gerustgesteld had, wist ik ten laatste geen nieuwe uitvluchten te verzinnen. In die dagen maakte ik het besluit, de gehate vrouw van kant te maken, omdat er voor mij geen andere kans op redding bestond. Door haar dood kon ik immers, als alles naar wensch ging, opeens uit mijn verlegenheid bevrijd en in tamelijk gunstige omstandigheden gebracht worden. Van haar schuldvordering aan mij wist

niemand iets. Zij had mij beloofd, de twee wissels aan niemand af te geven en ik had die inderdaad tot in den laatsten tijd bij haar gezien. Deze schuld zou dus in hetzelfde oogenblik uit de wereld verdwenen zijn, waarin ik gelegenheid vond, om het papier weg te nemen en het te vernietigen. Bovendien mocht ik er volgens mijn overtuiging vast op rekenen, dat het groote vermogen van mijn schoonzuster, die geen andere bloed en aanverwanten bezat, aan mij en mijn zoon ten deel zou vallen, die het mij dan zeker in beheer zou hebben gegeven.

Tengevolge van zulke overwegingen kwam ik tot het besluit, om mijn schoonzuster van kant te maken en tot in de kleinste bijzonderheden werkte ik het plan uit, waarnaar ik zou handelen, om te voorkomen, dat na het bekend worden van de daad de verdenking op mij zou vallen. Toen ik alle voorbereidselen had gemaakt, wist ik het zoo in te richten, dat zij mij zelf dien namiddag per briefkaart bij zich riep. Ongeveer een kwartier lang praatte ik vriendelijk met haar; en terwijl zij op mijn verzoek een artikel in de krant zou lezen, die ik voor dat doel meegebracht had, en terwijl zij om haar bijziendheid over het dagblad heenboog, trok ik een klaargemaakt, met zeep besmeerd touw uit mijn zak, wierp het van achteraf over haar hoofd en trok het zoo vlug dicht, dat de overvallen vrouw nog slechts een benauwd kreet van schrik kon uiten. Ik hield het touw zoo lang vast, tot ik heel zeker mocht zijn, dat zij dood was. Toen deed ik een poging, om haar lichaam aan den haak van een spiegel op te hangen, dien ik bij vroegere bezoeken al voor dit doel uitgezocht had. Ik wilde daardoor den schijn van een zelfmoord doen ontstaan; maar ik kwam spoedig tot de overtuiging, dat mijn krachten daarvoor te kort schoten en dus liet ik, om niet nutteloos veel kostbaren tijd te verliezen, het lijk, zooals het was, op den grond liggen. Gejaagd zocht ik toen naar de twee wissels. Omdat ik die echter niet dadelijk vond, wachtte ik daarmee tot later en verliet de woning, terwijl ik den sleutel van de gangdeur zorgvuldig in mijn zak stak.

Een kwartier lang praatte ik nog zoo onbevagen mogelijk met den in het benedenhuis wonenden kruidenier. Toen begaf ik mij naar mijn woning, haalde daar een reeds ingepakten handkoffer en reed met den trein naar een enkele mijlen van Breslau verwijderd station, waar ik met alle plaatselijke omstandigheden nauwkeurig bekend ben. Op een afgelegen plek veranderde ik mijn uiterlijk tot in het onherkenbare door over mijn kleeven een vrouwenrok en een dikken gewatteerden mantel om te doen, die nog van mijn overleden vrouw afkomstig waren. Mijn hoofd ging bijna heelemaal schuil onder een ouderwetsche kaper; mijn mannenhoed en mijn overjas stak ik in de handtasch, die ik op die plaats veilig wegborg. Steunend op een stok en loopend als een zeer oude vrouw ging ik, na met den eerstvolgenden trein naar Breslau te zijn teruggekeerd, in de duisternis van den avond regelrecht weer naar het huis van mijn schoonzuster. Dat was geen waagstuk; want ik was zeker, dat niemand mij zou herkennen en dat zelfs, als iemand der bewoners van het huis mij zag, zich niemand er over zou verwonderen, dat mevrouw Abt in den laten avond het bezoek van een vrouw ontving. Maar het geluk was nog gunstiger voor mij, dan ik had mogen verwachten. Ik ontmoette niemand, noch op de trap noch op het portaal, en ging de woning van mijn schoonzuster binnen in de vaste overtuiging, door niemand bemerkt te zijn.

Daar ik vooral de veronderstelling wilde doen ontstaan, dat de misdaad aanmerkelijk later was gebeurd dan in werkelijkheid het geval was, deed ik al het mogelijke, om voor de menschen, die vroeger of later het huis der vermoorde zouden bezoeken, den schijn te geven, alsof zij dien nacht nog levend en onder gewone omstandigheden daar had doorgebracht. Ik liet de gordijnen voor de ramen zakken, liep met de brandende lamp van de eene kamer naar de andere, woude een paar minuten in haar bed rond, opdat het gebruikt zou schijnen. Toen deed ik het licht echter uit en maakte gebruik van een meegebrachte zaklantaarn, om naar mijn wissels en andere papieren van waarde te zoeken, die voor mij van belang konden zijn. Maar al mijn snuffelen tusschen de

talrijke papieren van mijn schoonzuster was tevergeefs. Ik vond wel al mijn aan haar gestuurde brieven, maar van de wissels was niets te bespeuren. In de meening, dat zij misschien nog tusschen de slecht geregelde papieren lagen, stopte ik die allemaal in mijn zakken en in een tamelijk grooten buidel, dien ik onder den vrouwenrok had omgehangen. Bovendien nam ik nog, zooals ik reeds vooraf voornemens was geweest, eenige kostbaarheden van een buitengewonen vorm mee; de heele rest van den nacht gebruikte ik, om de woning in een toestand te brengen, die als duidelijk bewijs zou kunnen dienen, dat hier roofgierige misdadigers aan het werk waren geweest.

In alle vroegte van den volgenden dag werd ik door gebel aan de deur verschrikt. Ik sloop op mijn teenen daarheen; maar een blik door het kijkgat overtuigde mij, dat het slechts het melkmeisje was geweest, dat een kan op den drempel gezet en een zak met broodjes aan den deurnop gehangen had. Ik hoorde, dat het meisje de trap afliep, en ik opende de deur, om de etenswaren naar binnen te halen. Hetzelfde spel herhaalde ik een uur later, toen een jongen het ochtendblad in de brievenbus stak. Ik haalde dat er uit en legde het blad opengevouwen op de tafel, alsof mevrouw Abt er nog in gelezen had. Toen achtte ik mijn werk afgehandeld en verliet in mijn verkleeding de woning.

Ongestoord bereikte ik het Centraalstation en reed met een vroegen trein weer naar het station, waar ik mij daags tevoren verkleed had. Mijn handtasch bevond zich nog op dezelfde plaats en binnen enkele minuten had ik mijn gewone uiterlijk weer aangenomen, terwijl rok, mantel en kaper

en de uit de woning van mevrouw Abt meegenomen dingen veilig in de tasch lagen.

Nu reisde ik weer naar Opper-Silezië, bezocht gedurende den heelen dag zeer veel klanten en keerde pas laat in den namiddag naar Breslau terug. In een donkere poort van de Guldenradstraat, waarheen ik mij van het station had begeven, nadat ik mijn tasch aan den portier in bewaring had gegeven, ruilde ik mijn viltten hoed voor een zoogenaamde Poolsche pet en trachtte mij verder door het bevestigen van een grooten zwarten baard onkenbaar te maken. In deze vermomming verkocht ik den opkoper, wiens slecht verlicht lokaal ik den vorigen dag reeds als voor mijn doel geschikt uitgezocht had, het eigenaardige horloge uit het bezit van mijn schoonzuster. Met de belastingkwitantie echter, die ik voor mijn legitimatie gebruikte, was het volgende gebeurd. Johannes Beijer, op wiens naam die stond, was eenige jaren geleden voor korten tijd werkzaam geweest in mijn pakhuizen. Hij was een ziekelijk en een onbetrouwbaar man, die zich altijd in nood en zorgen bevond, en kort geleden was hij nog bij mij geweest, om mij eenige ondersteuning te vragen. Bij die gelegenheid had hij mij verschillende brieven laten zien, die moesten bewijzen, dat hij rechtschappen naar werk had gezocht, en na zijn vertrek had ik op den vloer een opgevouwen papier gevonden, dat hij moest hebben laten vallen. Het was een der bekende waarschuwingen van het belastingkantoor en ik legde die in mijn lessenaar voor het geval, dat de man die terug zou komen halen. Eenige weken later hoorde ik echter toevallig, dat Beijer in het ziekenhuis gestorven was, en nu kwam de gedachte in mij op, om die waarschuwing te gebruiken als een gemakkelijk legitimatiebewijs, want het plan voor de vermoord van mijn schoonzuster was toen al tot in de kleinste bijzonderheden door mij opgemaakt. Met een kunstmatig veranderd uiterlijk begaf ik mij op een avond naar de woning van den belastingontvanger, betaalde, zonder naar mijn naam te worden gevraagd, het achterstallige bedrag en ontving daarvoor die kwitantie, waarover later bij het onderzoek zooveel is gesproken. Het papier heeft mij bij den verkoop van het horloge goede diensten bewezen.

Alles gelukte uitstekend en niemand zou ooit eenige verdenking tegen mij hebben gekregen als die geschiedenis met Beijer—Malinowski, die ik eerst als mijn geluk beschouwde, en mijn onhandige manoeuvre met het medaljon, dat die bloedzuiger Hubner van mij vandaan moest halen, mij niet in het ongeluk hadden gestort."

Verder schetste het aan het ziekbed van Krauze opgemaakte protocol het ontstaan en het verloop van zijn omgang met mevrouw Deloria en Hubner, het ineenstorten van zijn laatste verwachtingen, en zijn in Hubner's gezelschap ondernomen vlucht, die voor hem zoo verschrikkelijk verlopen was.

Tot een gerechtelijke behandeling is het noch in de moordzaak Abt, noch in het eigenaardige geval van bedrog Beijer—Malinowski gekomen, want geen van de personen, die daarbij op de bank der beschuldigten plaats hadden moeten nemen, was nog voor een aardsch vonnis te bereiken. Johannes Beijer ligt op het eenvoudige kerkhof van het Insterburgsche tuchthuis begraven en omtrent den vroegeren atleet Hubner vernam de Deutsche politie eenige maanden na zijn geslaagde vlucht door een mededeeling van de Russische politie, dat hij in een gevecht met dronken boeren door een van dezen doodgeslagen was.

De mooie Estella Deloria bleef echter verdwenen. Of het haar gelukt is aan den anderen kant van den Oceaan een nieuw bestaan te vinden, of dat zij daarentegen door het ongeluk verslagen is — niemand heeft het ooit vernomen.

De advocaat Rudolf Krauze is tegenwoordig een der aanzienlijkste rechtsgeleerden in een groote Noordduitsche stad. Het is hem in den loop van enkele jaren gelukt, alle nagelaten schulden van zijn vader te betalen, en de teedere hand zijner jonge vrouw heeft langzamerhand ook de laatste sombere herinneringen aan dien vreeselijken tijd verdreven. Hij is een ernstige man, en allen, die de gastvrijheid van zijn woning genieten, weten ook uit eigen aanschouwing, dat hij eveneens een gelukkige man is.

Levenslot

*

*Toen je klein was, weet je wel,
Jongen met je brave oogen,
Met je kinderlijken logen,
Je oneerlijkheid bij 't spel.
Schrok je altijd van je vader,
Moest je vaak naar bed van vader.
Hield je niet meer van je vader!
Die doorzag je kinderstreken.
En je toekomst ook misschien.
't Is maar al te waar gebleken.
Wat hij hui'rend heeft gezien.*

*Later deed je vaak brutaal,
Toen je ouder werd en sterker,
Jij de luie, waardeloze merker
Met je waardeeloos verhaal.
Jij was 't middelpunt van alles.
Jij had steeds gelijk in alles,
Jij kon snoeien . . . jij kon alles!
Tot je rustig en geslepen.
O, je vond het doodgewoon.
Op een dag je had vergrepen
Van het geld van je patroon!"*

*De politie nam je mee
Naar de cel van angst en schande.
Met haar koude, nutte wande'.
Waar je onverschillig dee!
Jij, de onverschrokken branie.
Jij, de opgeschroefde branie.
Jij de sluwe, sloome branie.
Die toch bang was voor je dagen.
Voor hetgeen, dat komen ging.
Die zichzelf niet aan wou klagen
Als een schuldige sterfeling!*

*Als jij eenmaal ouder wordt
Zul je, jongen, nooit meer deugen.
Moeder zal de tijd nog heugen.
Dat je vastgreep aan haar schort!
Dat je 't eerst steeds riep om moeder.
Dat je bang was zonder moeder. . .
Dat je 's avonds bad voor moeder.
Zeg, wat is er van gebleven
In haar neergebukt bestaan?
Jij, o jongen, en het leven
Hebben haar zoo'n pijn gedaan!"*

KROES.

Straatbeeld uit Madrid. Een echtpaar, dat loterij-briefjes en prentbriefkaarten te koop aanbiedt.

dragen om wille van de schaduw. De sluiers en de zwarte kleeven geven weinig beschutting tegen den zonnegloed! Maar 't is echt Spaansch, zoo den vaststaanden regel te laten triomfeeren over bedenkingen van oogenblikkelijke gevoeligheid. De statigheid gaat bij de Spaansche dame vóór, hoe heet 't ook is. Er worden dan ook bijna geen beknopte (b.v. mouwlooze) zomercostuums gebruikt. Wel wordt er druk aan de lippen geveerd. Misschien mag hierbij aansluiten de opmerking, dat ook in de grootste steden, Barcelona en Madrid, geen actie van vrouwelijke straatfiguren wordt ondervonden, gelijk in noorderlijker hoofdsteden.

Zoals de dames met de waaiers, de heeren met den hoed zich bijwijken afschutten van de zonnestraling, zoo dekt men in Sevilla heele stukken straat met zeilen af. Wie in de Sierpes, de grappige smalle straat, huiselijk-druk en zoo gezellig, wijl ieder rijverkeer er verboden is, omhoogziet, wordt een massa draden gewaar — als de zon in de straat brandt, worden er langs die draden dekzeilen uitgespannen, zoodat de flaneerstraat een schaduwgalerij wordt. En daar krioelen dan door elkaar de Spaansche dames met hooge kam en zwarte sjaal — en ze poseeren graag even, als u ze kieken wilt — hun mannelijke landgenooten en de vreemdelingen, — en vrouwen uit 't volk, met een roode bloem in 't onbedekte zwarte haar — en Marokkanen in lange kleeven met gezichten in iedere tint tusschen room en koffie in — en overal venters met kranten en loterijbriefjes.

Nergens ter wereld zijn er zóóveel straatfiguren, die naar de overvloedige financiën van hun medemenschen solliciteeren, als in Spanje. Maar ze doen het rustig, ze zeuren en dringen niet. Neem b.v. de bedelaars — in Madrid wemelt 't er van. De meestbewandelde straat daar, de Calle de Alcalá, heeft een boulevard-verkeer en kostbare, hooge moderne gebouwen... en tegen iederen gevel zit een blinde. Die echter niets doet dan voortdurend de hand ophouden. De krantenventers (kranten worden op straat gekocht en ook vaak gelezen) roepen voortdurend den naam van hun blad: „La Voz!”, „Noticiero!”, maar de dame, die gouden torren en kooitjes voor die beesten verkoopt, en de dame, die op een groot bord verzekert dat ze ieders toekomst weet, en de dame achter 't karretje met gedroogde kastanjes en apennootjes, en de verkoopers van koekjes, ijs, kralen, kettingen, kinderspeeltuig of ander klein goed wachten zwijgend, tot ze door een kooplustige worden aangesproken. Alleen de venters met loterijbriefjes klampen iedereen aan en beweren, dat zij de winnende nummers in handen hebben.

Het artikel loterijbriefjes wordt alom in Spanje iedere seconde geoffreerd; op straat, in de café's, in 't circus, op 't

SPANJAARDEN OP STRAAT

DOOR E. VAN BRANDENBORGH

Ten Zuiden van de Pyreneeën, door dit gebergte afgescheiden van het overige Europa en door de zee aan drie zijden omspoeld, ligt het land van St. Nicolaas, Columbus en den hertog van Alva; een land, zóó merkwaardig, dat er boeken vol curiositeit over te schrijven zijn. Wat landschap en bouwwerken betreft is Spanje een museum — wat de menschen betreft, is het een Panopticum.

Spanje is nog niet zoo „bij”, dat het rijen huizen, straten, blokken huizen bouwt, waaraan niets te zien is dan verveling. Iedere gevel is anders, ieder huis en ieder straatje is merkwaardig. En de meeste menschen zijn nog niet omgekneet in den modernen vorm: er zijn nog verbazend veel typen bij, en ze leven heel anders dan wij, eentonige nuchterlingen. Daardoor is een wandeling door een Spaansche stad zoo boeiend als een variétevoorstelling. Er is altijd wat anders te zien, altijd wat moois of wat leuks. Als dit opstel, met zijn illustraties, niet al te ver bij de werkelijkheid achterblijft, zal de lezer het zelf eeniger mate kunnen constateren.

Het straatleven in Spanje (althans in den zomer, den tijd van het vreemdelingenbezoek) wordt beheerscht door het groote Spaansche feit: de zonnehitte. Vooreerst heeft die van vele burgers en burgeressen de aangezichten gebronsd, waardoor de meestal magere koppen niet 't zwarte haar en de donkere oogen iets standbeeldachtigs krijgen. Er zijn natuurlijk minder magere menschen en er zijn blonde typen, en de gelaatstint is,

vooral bij de vrouwen, vaak lichter, tot ivoorcrème toe — maar toch heeft het gezicht van den echten Spanjaard een meer Oostersch dan Europeesch karakter, en voor den kijker is dat, op straat en in café's, altijd een aantrekkelijk onderwerp van beschouwing.

Op de kleeding heeft de zon, naar 't schijnt, minder invloed gehad. De mannen kleeden zich zooals wij — alleen wordt het vest meer uitgelaten dan hier. De echte Spaansche sombrero's, de groote grijze hoeden met breed rand en afgeplatten bol, vertoonen zich bijna alleen in Andalusië. En de dames nemen bijna geen maatregelen, om zich tegen den zonneshijn te beschermen. Wel zijn de waaiers druk in gebruik. Toen we in Madrid een stierengevecht bijwoonden, werden er 'n massa papieren waaiers verkocht, en 't publiek aan den zonkant gebruikte ze druk. Een vroolijk gezicht, in dichte menschenmenigte al die rood-gele, vaak deinende vlekken! — In Sevilla zien we menigmaal den waaiër als parasol gebruiken. 't Is wel opmerkelijk, dat de dames geen hoeden gaan

Men wandelt alleen aan de schaduwzijde.

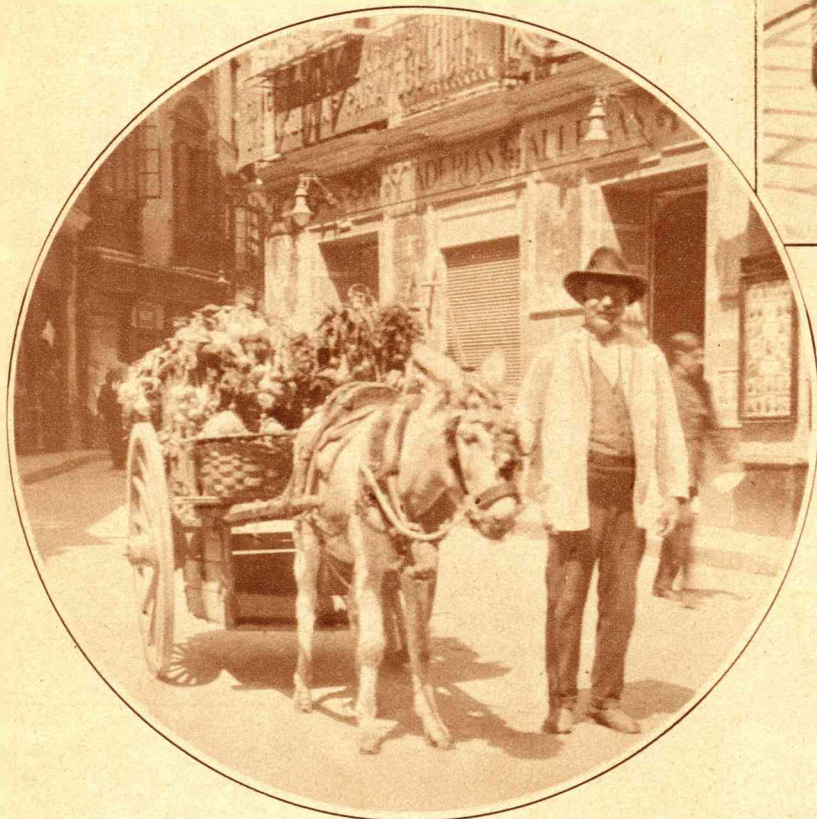
perron en op de trappen van de kerk. Men beweert, dat de economische inzinking (waaruit Spanje zich nu herstelt) schuld is aan die gokpassie. Er was geen mogelijkheid, vooruit te komen in de wereld — werken en sparen baatte niet of eischte een energie, die men niet bezat — dus hoopte men maar op 'n rijke Kerstportie uit de nationale loterij met haar hoofdprijs van vele miljoenen en suste zoo het geweten, dat tot streven maande. Derhalve wemelt het onder Spanje's zon van de collecteurs en collectrices.

En ook van de ezels. De bakker en de groenteboer hebben geen kar, maar een bepakt lastdier, dat ze op den langeren afstand ook als rijdier gebruiken. De melkbezorger gebruikt hetzelfde transportmiddel. In 't Zuiden echter (en waar-schijnlijk ook elders op 't platteland) wordt de meestgebruikte melksoort, die van de geit, rechtstreeks van 't dier geleverd — zoo versch mogelijk, want méér dan op 't oogenblik besteld wordt produceert het dier niet. Gaandeweg levert zoo 'n heele kudde haar melk aan de verbruikers af.

Maar we verliezen de zon uit 't oog. Die blijft maar schroeien en broeien, zoudat de straten een feilen gloed opslaan, waartegen echter door spuitgasten dapper gestreden wordt. Die stadsmannetjes zijn echte spuitvirtuozen. Terwijl een uitvoerig publiek voor een café een glas koffie en glas water (de gewone vertering) zit te nuttigen, veegt er 'n straal langs heen precies op zóó'n afstand, dat er niemand bespat, en toch 'n zoo groot

Een groep Spaansche vrouwen, bekleed met de nationale „mantilla”.

De vruchtenkoopman gaat met z'n ezelwagentje de huizen langs

mogelijke steenoppervlakte geraakt wordt. En de straal dartelt soepel en zeker tusschen de auto's door, die in onbeschroomd vertrouwen voortrijden, en zet het asfalt of de keien in een paar minuten zóó blank, alsof er een van die stortbuien had gewoed, die de Spanjaard Holland benijdt.

Nog een gevolg van den zonneschijn is, dat men in de straten niet rechts houdt, maar aan den schaduwkant gaat lopen. Altijd echter op 't trottoir. Niemand wandelt op den rijweg of steekt een plein over. Als u, in een der groote steden, naar den anderen kant van de straat wilt, moet u zoeken naar een bordje met: „Pases para peatones”, en u daar aansluiten bij de wachtenden, tot de verkeersagent (in Barcelona zoo'n grappige verschijning met z'n witten helm en roode jas) door een fluitsignaal aan 't gerij een eind maakt — de voetgangers door te laten. En als u naar den overkant van een plein wilt, dan wandelt u over de trottoirs het halve plein om.

In de straten der Spaansche steden wordt het 't drukste op de uren, dat men bij ons bijna enkel huistaarts keerenden ontmoet.

't Was heet op den dag, zóó heet wellicht, dat géén bezigheid slaagde, behalve de middagdut toen die voorbij was, werd er misschien nog wat gewerkt, daarna gegeten, om 'n uur of negen... en om tien uur begon de avond, die tot twee, drie uur na middernacht voortduurt! Bijna iedereen is op straat, en loopt heen en weer, of blijft met vrienden

staan praten, en gaat hier of daar een glas koffie drinken, of stapt even zoo'n winkeltje zonder raam of deur binnen, om 'n portie ijs, of langostinos (garnalen zoo groot als haringen) met een koelen drank, te verorberen.

Om elf uur beginnen de theaters een nieuwe voorstelling. Om half twaalf gaan de moeders met haar babies een luchtje scheppen. Om twaalf uur laat menigeen nog even zijn schoenen poetsen.

Dat is een bezigheid, waaraan zich velen wijden, den heelen dag door. De hotelgast vindt géén gepoetste schoenen bij zijn kamerdeur,

maar hij loopt, als hij op straat loopt, even 'n poets-salon binnen, zooals men in Nederland zich even laat scheren. Langs en door de café's gaan telkens weer ijverige klanten rond met den uitroep: „botas!” „schoenen!”

En vier, vijf keer per dag laat men zijn voetbekleding bewerken. Want in de droogte is die gauw stoffig, en hij, wiens schoenen niet glimmen, is geen heer! Dus gaan de voeten allicht naar 't bankje, en het proces, het grondige proces, begint. Het schoenpoetsen behoort in Spanje tot de Schoone Kunsten! De artist gaat met een legioen van borstels, fleschjes en lappen te werk en met verbazingwekkenden ijver en handigheid. Het nawrijven met zachten doek geschiedt zoo lang en zoo krachtig, dat er een piep-melodie van vele maten door ontstaat; en de borstel schiet, door de wisselende actie van twee vlugge handen, zóó snel en regelmatig den schoen rond, als werd hij door een motor gedreven. Nergens ter wereld heeft een paar schoenen zóóveel stof te dragen als in Spanje — maar ook: nergens ter wereld leeren ze glimmen als daar!

Intusschen blijft 't maar wemelen van de venters met kranten, loterijbriefjes, goedkope versnaperingen en prullige snuisterijen. Vooral ook in de volksbuurten, waar de nauwe, vaak glooiende, kronkelende straten nog laat druk bevolkt zijn met oudjes en kinderen — zij, die niet „de stad in” gaan.

Kleurig leven, scherpe tegenstellingen, dat is de inhoud van iedere straat in een Spaansche stad!

De inhoud van heel Spanje. Want gelijk in Madrid op hetzelfde plein de armen zich staan de

vergasten aan snoepgoed, dat wij niet zouden aankijken — terwijl daar vlak achter een heele rij auto's stationneert; gelijk in Barcelona vijf stalletjes bij elkaar staan, waar menschen, die niet lezen of schrijven kunnen, zich laten helpen met hun brieven — terwijl twee huizen verder wetenschappelijke boeken in vijf talen zijn geëtaleerd; zoo woelt overal het oude en het nieuwe, de achterlijkheid en de snelle vooruitgang door elkaar, zonder dat er zich iemand over verwondert dan de dolende vreemdeling.

Nauw straatje in Sevilla.

Onder de machtige boogspanningen van den Eiffeltoren door, ziet men het, aan alle bezoekers van Parijs welbekende, Trocadéro-gebouw oprijzen, temidden van

Een Parijsche T

Fransche Doorkijk

plantsoenen en breede lanen. Onze foto geeft wel een goeden indruk van de onbekrompen wijze, waarop dit gedeelte van de Fransche hoofdstad is aangelegd.

STRAATLEVEN IN BRITSCH-INDIË

Een Hindoe-bedelaar, zooals men er duizenden langs den openbaren weg aantreft.

Een Wreker gevraagd

Door MAX VIOLA

Eigenlijk is het jammer van me: ik had nog best een jaartje kunnen leven. Ik had een schuldeloos gemoed, deed niemand kwaad en streefde naar geen baan of lint. Maar het heeft niet mogen zijn, — in mijn mooiste jaren moest ik sterven, en beetje voor beetje is het doodelijk gif mij toegebracht. Ik ben gestorven aan orgelmuziek. Een harde en bittere dood! Iedere andere is er een amandeltjespudding bij. Ik heb nooit bezwaar gemaakt tegen piano's — waarom zou zoo'n lief kind de toetsen niet streelen? En de toonladders zijn ook niet zoo bar — je moet toch eerst de toonladders kennen, als je later je geliefde medemenschen op het Gebet einer Jungfrau en Den Kleinen Burgerman wilt vergasten. Pianospel is hemelzang, vogelgekwel, engelenlach — maar orgelspel... brr!

Dat kwam doordat er een professor naast me woonde. Ik weet niet wat voor professor, — iets verstandigs kan het nooit geweest zijn. Maar ik

zou hem zijn krankzinnigheid vergeven — ik zou hem alle misdaden vergeven, die een mensch maar begaan kan — ik zal hem echter nooit kunnen vergeven, dat hij iederen morgen orgel speelde. Ik kan nog begrijpen,

dat een mensch met een vroom hart in zijn huiskamer een orgel heeft staan, en het dan natuurlijk ook gebruikt — maar dezen knaap heb ik met mijn eigen oogen met diverse meisjes van het atelier aan den overkant zien geniepen en hij zit aan een kaarttafeltje of hij staat aan een biljart, als hij op andere wijze niet thuis is. Nou, dan heeft hij van de kamer, die aan de mijne grenst, ook geen kerkje te maken.

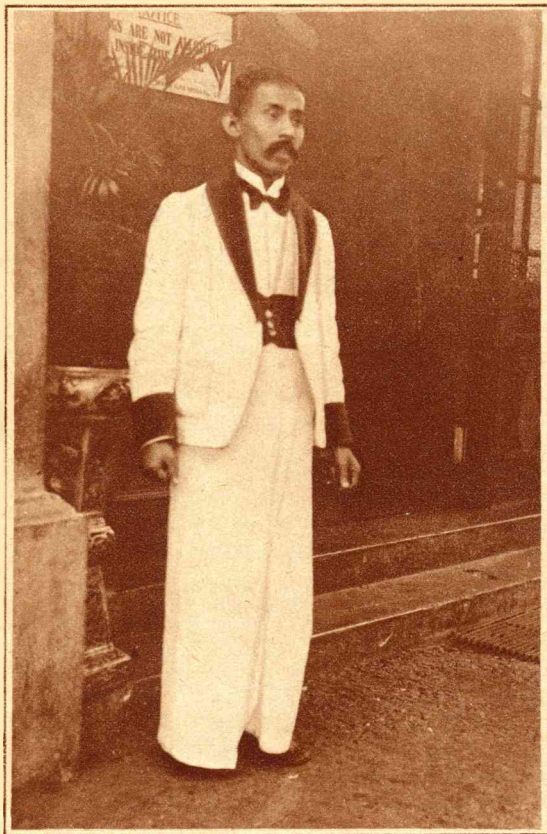
Het kan kwalijk tot de genoegens des levens gerekend worden, iederen morgen door een schuld-eischer te worden bezocht, met een kwitantie, die je de eerste vijfhonderd ochtenden toch niet betalen kunt. Maar dat lot is nog honderdmaal te verkiezen boven de vreugde, dag-in-dag-uit door de diepste bastonen van een volwassen orgel uit den slaap gedreund te worden. Toen het me den eersten keer overkwam, dacht ik dat het stormde en ik sprong mijn bed uit, en toen de storm tot iets uit

Vrouwen als steenendraagsters.

Midden in de zakenwijk van Bombay slaan zwerfende inlanders hun kamp op.

De „Ober" in een der Europeesch-ingerichte hotels.

mij een onbeschrijfelijke weemoed en ik overwoog al het kwaad, dat ik van mijn leven bedreven had, te beginnen met het schreeuwen in mijn wieg; als het geluid zich uitzette en de orgelklanken bol gingen staan, beleefde ik een doodsstrijd, en als het orgel eindelijk zijn laatste tonen uithijgde, was het mij, als ademde ik rustig mijn ziel uit. Dat dagelijksche overlijden sloop me. Ik werd zóó ziek en zwak, dat ik het niet meer houden kon, en op een morgen blies ik inderdaad mijn laatsten adem in twee-tweedemaal uit, en was dood. Het sterven

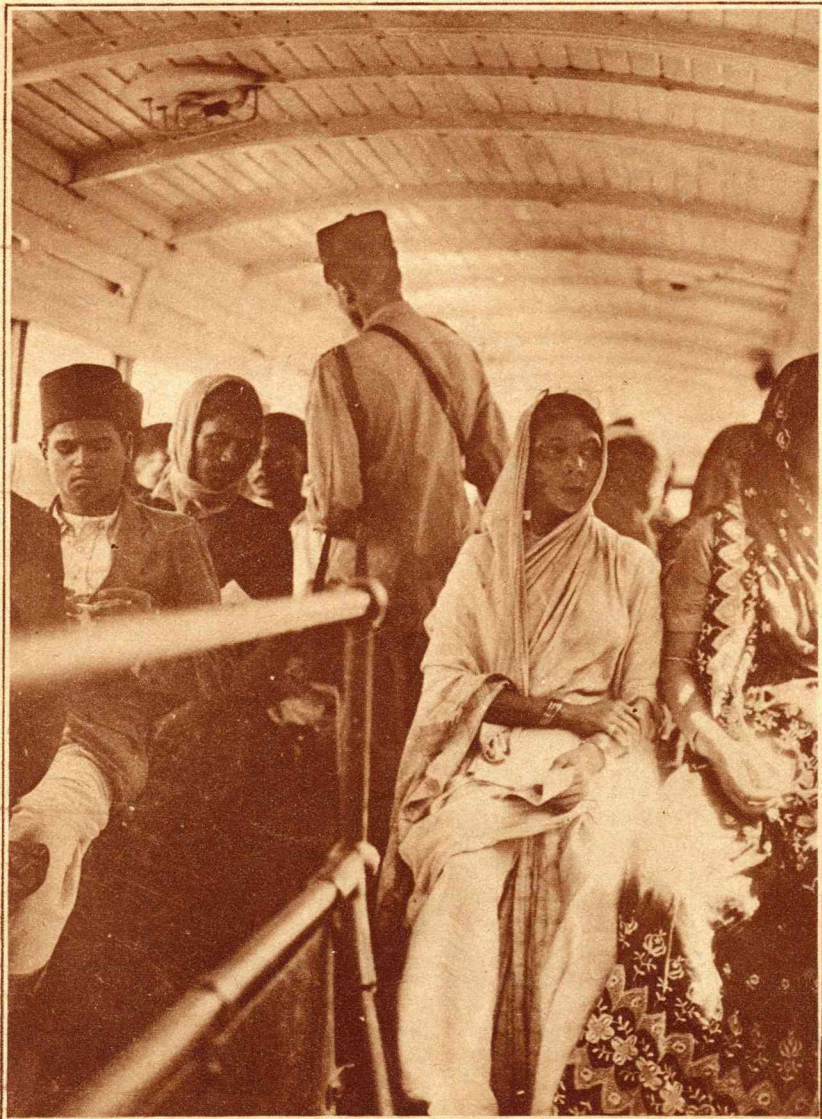
was me hard gevallen en ik had geducht medelijden met mezelf, maar 't hielp geen steek — de professor orgelde me de wereld uit en daar lag mijn lijk in bed.

„Welk recht had die professor eigenlijk, om je van kant te orgelen?" vroeg ik mezelf af. „Had je d'r niet één van die dikke pijpen uit kunnen trekken om hem er mee om z'n ooren te slaan?" Dan was hij dood geweest en ik had kalm mijn werk kunnen doen. Maar al dat rede-neeren hielp niets, — in feiten moet men zich weten te schikken.

En toch — ik had nog zoo veel tot stand kunnen brengen! Wie weet was ik nog ooit minister geworden, want ik wist nogal wat van politiek en had op de artikelen in de krant altijd wat aan te merken. Ik had ook nog kunnen trouwen. Ik zou een dapper echtgenoot, een braaf huisvader geworden zijn... Ik zou het uitgeschaterd hebben, als ik niet

In de paravijken van Bombay.

Een interieur-foto van een tramwagen in Bombay.

dood geweest was. Ik een echtgenoot? Mijn dikke, verweeuwde hospita wou met geweld zooiets van me maken — ze dacht soms, dat ze er al wás. Ze klemde zich met alle tien haar nagels aan me vast, en met de gedachte, door haar getrouwd te worden, was ik al even vertrouwd als met de gedachte aan den dood. Nu grijpt ze er naast. Ik ben dood, 'en ze zal naar een anderen bruijom moeten uitzien.

Dat ik door mijn overlijden mijn hospita zoo'n hak gezet had, vroolijkte me zoozeer op, dat ik me begon af te vragen, of ik een mooie begrafenis zou krijgen. Mijn vriend Lou zou de lijkrede wel moeten houden... als hij maar niet te lang aan de praat blijft. Dan was 't nog maar beter, als Lex dat baantje overnam — die zou een beetje schelden, en dan een sigaret aansteken en zeggen: Wat komt 't er ook eigenlijk op aan, ga mee maar naar de Beiersche Kuil. Het was mij, als was ik het kerkhof al opgedragen; mijn naasten vrienden konden niet

eens wachten, tot ik er rustig onder lag — ze waren nu al aan 't roddelen over me. En dan volgde de lijkrede — maar wat gek — moest het dienstmeisje die nou houden? 't Was haar stem! Maar over mijn vele deugden had zij het óók al niet; volkomen duidelijk verstond ik de woorden: „Doctor, staat u op? Uw thee staat klaar."

Ik vond 't nogal gek, dat men mij op zoo'n tragisch moment koffie aanbood en zei dus treurig: „Liesje, ik zal nooit meer thee drinken, want ik ben overleden."

„Hè doctor, maakt u nou geen geintjes," zei Liesje. „De thee wordt koud, en dan geeft u mijn de schuld maar weer."

Toen hoorde ik een tweede stem, een afgrijselijke stem, roepend: „Waarom komt de doctor d'r niet uit?"

„Hij zegt dat ie dood is," antwoordde Liesje.

Ik hoorde een ontzettenden gil. Het was mijn hospita, die mijn kamer binnenstormde. „Dood? Gestorven? Overleden?" kreet zij uit en ze wierp zich op mijn knieën en begon te steunen en te snikken. „Nee, 't is niet waar, hij kan niet dood zijn — mijn laatste liefde, mijn bruidegom... hij mag me niet alleen laten, ik blijf bij hem, 't is alles wat ik op de wereld heb!"

„Zoo," dacht ik, „dus als ik dood ben, laat je me nóg niet los? Dan schiet ik er ook niets mee op — dan wil ik heelemaal niet meer dood." Zoo peinzend schoot ik met één sprong uit mijn bed, zoodat Liesje en de hospita ontzet de vlucht namen. Toen trok ik mijn kamerjapon aan, ging naar den professor, en sloeg met een pook het orgel in gruzelementen.

Nog denzelfden dag moest ik, op aanklacht van den professor, een ander kosthuis betrekken. Maar daar wordt gelukkig niet orgel gespeeld.

Nu zoek ik alleen nog maar iemand, die even mijn hospita onder handen neemt, zooals ik het 't orgel gedaan heb.

De Gebrandmerkte

DOOR OCTAVUS ROY COHEN

Bob werd plotseling overweldigd door het besef, dat hij nu verder kon gaan, wanneer hij wilde, enwaar heen hij wilde. Hij kon het maar met moeite begrijpen. Zijn ooren waren gewend aan de bevelen van een bewaker; hij had zichzelf leeren beschouwen als een vogel in een kooi. En nu hield plotseling de heerlijke, bloeiende wereld uitnoodigend beide armen voor hem open. Hij was vergeten, wat vrijheid beteekende en deze eerste diepe teugen bedwelmden en verwarden hem.

Hij stond een paar seconden onbeweeglijk. Toen hoorde hij de stem van den man, ruw, maar niet onvriendelijk....

„Hier is de bus — als u klaar bent.”

Als hij klaar was! God! De eerste aanwijzing, dat iemand anders dacht dat hij een menselijk wezen was, en eigen wenschen en plannen, voorkeur of tegenzin had! Hij volgde den bestuurder automatisch en klom in den grooten wagon. Een paar seconden later was hij op weg naar den nevel en den rook van de hoofdstad.

Hij keek om naar de grijze muren van de gevangenis. Hij dacht aan Todd Shannon en aan de duizend andere gevangenen, die daar hopeloos en eindeloos voortzwoegen in het geraas en geratel van de katoenspinnerij. Hij zag terug naar de plaats, waar hij in drie jaren tijds een oud man was geworden....

En toen hij zich afwendde, was zijn gezicht verwrongen in lijnen van hopelooze bitterheid.

VIERDE HOOFDSTUK

De boemeltrein sukkelde langzaam voort van de hoofdstad naar de provincie. De losjes-gekopelde, ouderwetsche wagons zwaaiden en botsten bij elke bocht van de rails, de locomotief gilde hij overwegen, er was overal stof en rook en roet; maar voor Bob Terry, die in een hoekje van den laatsten wagon zat gedoken, was het allemaal heel nieuw en wonderlijk, en hij begon al iets van de heerlijkheid der vrijheid te gevoelen.

Hij bemerkte niets van de ongemakken der reis. Hij wist nauwelijks, dat de eerste zoele zuchtjes van een ongewoon vroege lente dien dag over de velden streken; hij was er zich niet van bewust, dat de wagon, waarin hij zat, allesbehalve comfortabel was, rumoerig en wanordelijk, en dat de asch overal rondwarrelde. Hij had niet eens last van de snorkende mijnwerkers op de bank achter hem of de krijschende kinderen, die door het gangetje heen en weer holden.

Het was allemaal nieuw voor hem. Die drie jaren in de gevangenis hadden hem als het ware van zijn herinneringen beroofd. Hij had zichzelf getraind, niet meer aan het verleden te denken, of aan de wereld daarbuiten. Hij had het gewone dagelijksche leven en de vrijheid zóó leeren beschouwen als een arme man aan vreemde landen denkt — iets, waarvan hij weet, dat het bestaat, maar dat toch zóó vreemd is, dat zijn geest het begrip ervan niet ten volle kan omvatten. En nu bevond Bob Terry zich plot-

seling weer te midden van dat alles; hij maakte er zelf deel van uit en dit overweldigde hem.

Hij staarde door de groezelige vensterruit naar het wijde vergezicht over de katoenvelden. Ergens in de verte bakende een dubbele rij van wilgen en cypressen de bedding van een klein riviertje af, dat vreedzaam naar het Zuiden gleed. Twee jongens liepen den heeten, stoffigen weg af, die er heen voerde; ze droegen ieder een langen bamboehengelstok. Er kwam een gedachte bij Bob op, die hem onbegrijpelijk blij stemde: wanneer hij het verkoos, kon hij uit den trein stappen en gaan zwemmen. Hemel! wat een verrukking zou dat zwemmen in een rivier voor hem zijn! Hij leunde achterover en sloot zijn oogen. De beelden, die zich aan zijn geest opdrongen, waren vrediger en minder bitter dan hij voor mogelijk had gehouden. Hij was bedwelmd door deze plotselinge bevrijding, door de wetenschap, dat hij nu weer een man was in plaats van een nummer. De jaren, die achter hem lagen, hadden hem de onberekenbare waarde van de nietigste dingen geleerd.

„Wanneer ben je vrijgekomen?”

De stem, die een schorren keelklank had, kraste den jongen man pijnlijk in de ooren. Het was de stem van overmacht en gezag en de eeuwigheden, die achter hem lagen, hadden Bob geleerd beleedigen gedwee te verdragen.

Hij keek op in het zware grove gezicht van een log, breedgeschouderd man. Bob kende het type: dit soort van man vervulde een half-gezaghebbende, half-dienstbare functie; hij had vierkante schouders, vierkante handen en een vierkant hoofd. Hij keek in de varkensachtige oogjes onder de zware wenkbrauwen — en de eerste oogenblikken antwoordde hij niet.

De man fronste zijn voorhoofd. Met een goedkoop gebaar sloeg hij zijn jas terug en liet het glimmend insigne van een spoorweg-detective zien. Zijn stem snerpte door de dikke lucht van den wagon; luid genoeg om hoorbaar te zijn voor hen, die zich in de onmiddellijke omgeving bevonden.

„Ik vraag, wanneer je vrijgekomen bent.”

Later besepte Bob, dat hij zich beleedigd engereserveerd had moeten toonen. Maar hij was nog maar zoo kort uit de gevangenis. Het insigne van het gezag was iets, dat hij had leeren vreezen, vooral wanneer het gedragen werd door iemand als deze ruwe, zwaargebouwde man. En zoo beantwoordde hij de brutale vraag eenvoudig-weg, zonder zelfs te denken aan een ontwijkend antwoord.

„Gisteren.” En toen. „Hoe wist u dat?”

De detective was zich bewust van een aandachtig gehoor op de banken om hem heen. „Dat is mijn vak,” stoffte hij. „Waar ga je naar toe? Wat ben je van plan te gaan doen?”

Er lag een scherp antwoord op Terry's lippen. Maar hij had van Todd Shannon geleerd, dat berusting altijd de beste weg was; hij had geleerd, zijn gezicht strak en zonder eenige uitdrukking te houden, terwijl het in hem gistte en kookte, en dus vertelde hij den spoorweg-detective, waar hij heen ging, en dat hij zelf niet wist, wat hij zou gaan doen.

De man ratelde met schorre stem een paar algemeenheden af, die waarschijnlijk raadgevingen moesten voorstellen en waggelde weg door het gangetje in den wagon. Overal om zich heen hoorde Bob gefluister. Het noodlottig woord was snel verder gevlogen. Er was een ontslagen tuchthuisboef in den wagon; een man die regelrecht uit de Staatsgevangenis kwam. Ja, dat was hij, die ouwelijke jonge man met dat aan de slapen even-grijzende haar, die magere, die daarginds in den hoek zat. Nee, natuurlijk ziet hij er niet uit als een misdadiger, maar je kunt nooit weten met die schurken; ze hebben 't zoo achter de mouw! Misschien heeft hij wel een moord op zijn geweten: Terry hoorde een moeder haar verschrikte kinderen bang maken.

En nu sloeg de zwarte golf van bitterheid en ellende opnieuw over hem dicht. Dit was dus de beteekenis van het woord vrijheid — dat hij kon worden aangeklampt door den eersten den besten miserabelen spoorweg-detective en brutaal onder-vraagd over zijn persoon en zijn plannen: dat de uitgestoken vinger van verdenking en wantrouwen altijd op hem zou blijven wijzen. Dat het teeken van Kaïn op zijn voorhoofd gedrukt zou schijnen — en dat alle menschen zich van hem af zouden wenden....

Een wilde drift maakte zich van hem meester. Hij voelde een onoverwinnelijken lust, op de bank te springen en dezen menschen toe te schreeuwen, dat hij onschuldig was; dat hij in zijn zak een brief droeg van den Gouverneur van den Staat, waarin diep leedwezen was uitgedrukt over de onrechtvaardigheid, die zijn leven verwoest had. Maar neen, dat was onmogelijk. Hij kon zoiets eens doen, maar met welk resultaat? Ze zouden toch overal over hem blijven mompelen en tersluiks zijn kant uitkijken en hun hoofden schudden. Ze meenden zich gerechtigd

Het Muiderslot.

hem te beschouwen als een dier in den dieren-tuin, waar je naar moet staan staren en wijzen — alleen omdat hij in de gevangenis had gezeten. Het scheen heel weinig gewicht in de schaal te leggen, of hij schuldig of onschuldig was.

De plotselinge extatische verrukking, die het eerste besef van zijn vrijheid hem gebracht had, was verdwenen. Dit incident scheen de voorlooper van een reeks van de grofste onrechtvaardigheden. Zijn gevangenneming was een fout geweest — waarschijnlijk een fout te goeder trouw. En toen hij eenmaal in de gevangenis was, het sprak vanzelf, dat hij toen ook behandeld moest worden als een misdadiger. Maar in vrijheid te worden gesteld, openlijk ontheven te worden van alle schuld of verdenking en dan door duizenden blikken en woorden opnieuw te worden aangeklaagd, fluisterend, onophoudelijk, dat was bijna niet te dragen.

Bob Terry deed in deze oogenblikken een ontdekking omtrent zichzelf. Hij ontdekte, dat hij niet ongevoelig was geworden. Hij was de gevangenis ingegaan als een schuchter en fijnbesnaard mensch, met een gemoedsleven dat even sterk reageerde op indrukken van buiten als een fotografische plaat. En de gevangenisstraf had zijn gemoed verschroeid en verbrand met gloeiende foltertangen, zoodat het verschrompelde en stierf; en hij had zichzelf verbeeld, dat hij had afgedaan met alle gevoel en alle ontroeringen.

Hij wist nu, dat dit niet zoo was. Zelfs niet toen ze hem jaren geleden arresteerden voor de misdaad, die hij niet had begaan, had hij zich zóó diep gegriefd gevoeld als op dit oogenblik. En hij wist, dat hij zich steeds gegriefd zou blijven voelen, wanneer iets dergelijks zich herhaalde; dat hij zichzelf maar iets had wijs gemaakt, toen hij meende, dat hij innerlijk verhard en vereelt was. Hij zag zichzelf nu in zijn nieuwe toekomst als in een groote folterkamer, en de eenigen met wie hij in aanraking kwam, waren zijn beulen....

Hij was heel alleen temidden van velen; een gevangene in zijn vrijheid. Schrijnende onrechtvaardigheid! Elke zweepslag van het lot scheen hem feller en pijnlijker dan de vorige. Zijn geest kromp ineen van ontzetting voor wat hem te wachten stond en zijn gedachten concentreerden zich op den kleinen man met de zachte, bescheiden manieren, die dit alles veroorzaakt had.

GEDURENDE al die drie jaren in de gevangenis had Bob Terry een onchristelijken haat gevoeld jegens Peter Borden en nu ontdekte hij, dat die haat, in plaats van verzacht te zijn door zijn in-vrijheidstelling, eer nog was toegenomen. Peter Borden, de onschendbare, de man van onkreukbare eer, Peter Borden, die een jongen man rustig naar straf en schande zond, omdat het zijn eerlijke overtuiging was, dat die man een misdaad had begaan. De spieren van Bob Terry's arm trokken zich samen, zijn vingers sloten zich krampachtig — sloten zich om het slordige pakje, dat Todd Shannon hem door de tralies van de deur in de gevangenis-gang had overhandigd.

Bob's gezicht verzachtte zich. Het oude stuk krantenpapier, waarin het pakje gewikkeld was, scheen hem weer iets van de warmte van dien vrienden-handdruk te doen voelen. Hij peuterde aan het grove touwtje en wikkeld langzaam het papier af.

Het was een zonderling voorwerp, dat hij in zijn handen hield: een blok rood cederhout, zoowat vijftien centimeter in het vierkant en veertig centimeter hoog, en het was door Todd Shannon besneden en bewerkt naar Shannon's wonderlijke voorstelling van een Japansche pagode. Het was een belachelijk ding — ontroerend belachelijk: niets dan onregelmatige lijnen en fantastische figuurtjes, met hier en daar een heel klein krammetje of een kloddertje lijn om een spleet in het hout te herstellen.

Maar Bob herkende het. Zoolang als hij terug kon denken, had hij Todd Shannon aan dat stuk cederhout zien ploeteren; zijn eenige gereedschappen waren een oud scheermesje en een stukje schuurpapier. Die liefhebberij van houtsnijden betekende heel wat voor Todd. Het was zijn emotioneele veiligheidsklep. Bob kon hem nu duidelijk voor den geest halen: zijn massieve kop gebogen over dat kleine blokje rood hout; zijn grove vingers, die het dunne scheermesje hanteerden, zijn kaken die opeengeklemd waren als in zwaren strijd, zijn slordig rood haar dat voor zijn neergeslagen oogen hing, die niets anders konden zien dan het werk, dat hij onderhanden had.

Doorkijk naar de binnenplaats van het Muider-slot.

En alleen omdat drie jaren achter steenen muren hem harde lessen van zelfbeheersching hadden geleerd, werd hij nu behoed voor een volkomen inzinking. Hier in zijn hand hield hij een onderpand van genegenheid, opgewektheid en echte, warme vriendschap. Overal elders was hij omgeven door onbeschaamde nieuwsgierigheid en de bedekte vijandigheid van de gemeenschap jegens den man, die geteekend is met het brandmerk van onder-gane straf.

Het was toen, op dat oogenblik van uiterste bitterheid, dat Bob zich den brief herinnerde, dien de directeur hem gegeven had. Van Peter Borden, had Mason gezegd. De drommel hale Peter Borden! De drommel hale dien man, die eens zoo zoetsappig beweerd had, dat hij 't gevoel had, alsof hij de vader van den jongen man was — en voor wien Bob Terry een diepe genegenheid en een grooten eerbied had gekoesterd.

Hij nam de enveloppe uit zijn zak en ritste ze open. Er fladderde iets op den grond. Haastig raapte Bob het op en staarde op den gelen rug van een biljet van honderd dollars. Zijn dunne, beweeglijke lippen vertrokken tot een grimas van woede. De kerel stuurde hem geld! Alsof geld een ontredder leven weer in evenwicht kon brengen!

Hij zag den korten, merkwaardigen brief door. Die was teekenend voor den man, die hem ge-

schreven had. Geen banaliteiten, geen gebuicheel-gevoel. Hij was eenvoudig en recht-door-zee gesteld, zonder aanhef en zonder slot:

Ik heb het zóó geregeld, dat deze je op het oogenblik van je vertrek ter hand wordt gesteld. Je zult begrijpen, dat ik nu mijn vergissing inziet.

Ik dacht er eerst over, je aan de gevangenis op te wachten — maar ben later van gedachten veranderd. Ik wilde, dat je eerst gelegenheid zou hebben, over de eerste vlaag van je onvermijdelijke en heel natuurlijke verbittering heen te komen.

Ik zou je op een dag als deze niet hebben lastig gevallen, wanneer ik je niet iets zeer positiefs had voor te stellen. Ik sluit hierbij eenig geld in.

Wanneer je het wilt besteden om onmiddellijk naar mij toe te komen, zullen we je toekomst bespreken en de rol die ik daarin hoop te spelen.

Ik zal je niet vervelen met het gebruikelijke: het spijt me zoo. Niemand beseft beter dan ik de nuttelosheid van wóórden, op een oogenblik als dit. Wat ik te zeggen heb, zal ik bewaren, tot we elkaar ontmoeten. Ik zal je ontvangen, onverschillig wanneer je komt.

Bob Terry keek op van den brief. Naast hem op de bank lag Todd Shannons' afscheidsgeschenk. Overal om hem heen zaten armoedige, groezelige reizigers en zij keken hem achterdochtig aan en fluisterden over hem.

Dus Peter Borden verlangde hem te zien! Peter Borden verlangde hem te spreken! Peter Borden verlangde een rol te spelen in zijn toekomst!

Het smalle, vervallen gezicht van den jongen man werd wreed en afstootend van uitdrukking. Zijn oogen gloeiden en smeulden, terwijl hij neerkeek op het briefje. Toen sloten zijn vingers zich krampachtig en verfrommelden het.

„Hij wenscht me te zien, hè? Nu, hij zal zijn zin hebben!”

VIJFDE HOOFDSTUK

DE man stond alleen bij het getraliede hek van den passagiersuitgang van het Terminal Station. Hij was een kleine man, tenger van gestalte en eenvoudig gekleed, en zijn haar was onnatuurlijk wit voor iemand, die nog maar zóó kort geleden de vijftig gepasseerd was; maar het opmerkelijkste aan hem was zijn gezicht: zoo gaaf als een camee en onmiskenbaar aristocratisch.

En op die fijne trekken had de zorg haar stempel gedrukt; een zorg, die kleine lijntjes om zijn mond en de hoeken van zijn oogen had getrokken. En

op dit oogenblik scheen hij in spanning; het was, alsof hij wachtte op iets, dat hij met ongeduld tegemoet zag en tegelijkertijd vreesde.

Sinds acht uur dien morgen was Peter Borden in de wachtkamer van het Terminal Station geweest. Bij de aankomst van elken trein was hij opgestaan en met kalme waardigheid door de menigte heengegaan, om zich bij de ijzeren deuren van den uitgang post te vatten. Het was duidelijk te zien, dat hij bang was, den verwachten reiziger te zullen missen. En altijd bleef hij daar staan, rechtop en onbeweeglijk, tot de laatste dralende passagier was vertrokken, de hekken gesloten werden en een amechtig klein locomotiefje de wagons naar het emplacement had geduwd. Iederen keer opnieuw slaakte de kleine oudachtige man dan een diepen zucht, keerde neerslachtig terug naar de wachtkamer en ging zitten in een van de ongemakkelijke stoelen met hoge rugleuningen. Hij las niet, en rookte maar zelden. Hij zat daar alleen maar, en staarde door de wijde deuren, die toegang gaven tot het perron; wachtend — wachtend — Omstreeks den middag ging hij naar de restauratie en at iets — niet veel; en voortdurend luisterde hij gespannen naar het fluiten van locomotieven onder de reusachtige kap, waar treinen binnenrolden om hun mensche-lijke lading te lossen.

(Wordt voortgezet)

VROUWENLEVEN

*Het Mantelcostuum in eere!
Wijde rokken en slanke lijnen.
Nieuwe Handschoenen*

Het mantelcostuum komt weer in eere, en dit zal zeker velen welkom zijn!

Teruggedrongen door den langen mantel, door manteljaponnen en japonnetjes zonder meer, geraakte het de laatste jaren op den achtergrond. Nu wijst echter alles erop, dat het voorloopig weer zal heerschen en wel in allerlei vorm.

Er zijn mantelcostuums met zeer korten mantel, waarvan sommige volgens smoking-model, maar ook de drie kwart lange mantel zal worden gedragen. Bovendien zijn er ensembles van rok met cape.

Het mantelcostuum is een praktische dracht. Ook de vrouw die niet veel geld besteden kan voor haar toilet, kan er zeer langen tijd goed uitzien met een en hetzelfde mantelpak, mits stof en coupe goed zijn, en verschillende blouses kunnen afwisseling brengen aan het geheel. Een eenvoudig maaksel en een solide stof zijn dan echter aan te raden.

De rokken hebben alle eenige wijdt, welke echter zoodanig is aangebracht, dat de slanke lijn behouden wordt, doordat de stof strak spant om de heupen.

Ook het eenvoudige doch elegante japonnetje van onze afbeelding is ontworpen volgens dit principe. De van onderen wijd uitvallende zijbanen zijn

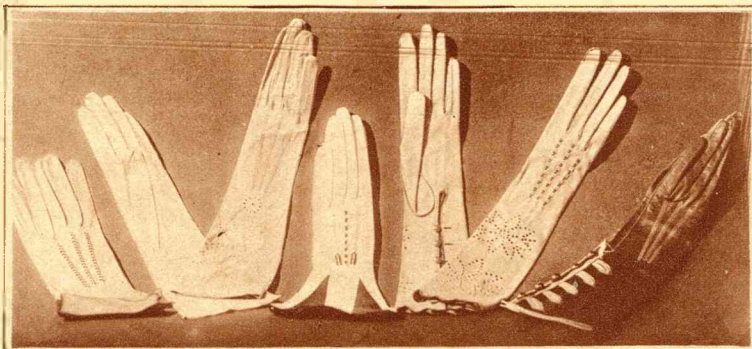
ROBE TAILLEUR in grijs en beige, met van onderen wijd uitvallenden rok.

om de heupen strak gehouden. Een wit kraagje met jabot geeft fleurigheid aan het sobere toiletje, dat ontworpen werd door het modehuis Marthe Collot.

Kraagjes spelen over het algemeen een groote rol bij onze tegenwoordige japonnetjes. Er zijn simpele dingetjes van batist met 'n valencienne-kantje rondom, maar er zijn ook kunstwerkjes van geborduurde zijde of fijne kant. Er zijn eenvoudige kraagjes, doch ook kraagjes met een eleganten jabot als aanhangsel. Er zijn zelfs kraagjes, welke, heel eigenwijs, eindigen met een strik of een paar losse einden op den rug.

Het prettige van de kraagjesmode is, dat zelfs een oude jurk er nog aardig mee kan worden opgefleurd en dat al wie handig is met de naald, van 'n lapje zijde of batist of van wat overgeschoten kant zoo'n dingsigheidsje in elkaar kan tooveren.

Aan handschoenen besteedt de mode ook alle

Nieuwe handschoenen in verschillende tinten leder met rijk bewerkte manchetten.

aandacht, zooals blijkt uit de verschillende modellen onzer afbeelding van het modehuis Caroline.

De nieuwe handschoenen zijn, van verschillende tinten leer, op allerlei manieren versierd.

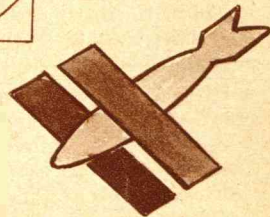
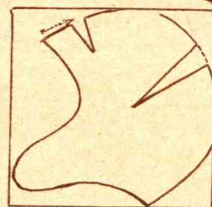
PAULA DEROSE.

Een aardig Helmmutsje van viltstof.

Als u uw lieveling eens heel blij wilt zien, maak dan een mutsje, zooals op bijgaand teekeningetje is afgebeeld. Het zal hem allerleukst staan, als hij buiten met zijn „Vliegende-Hollander“ bezig is, of als u een auto-tochtje met hem maakt: hij zal zich verbeelden een echte vliegenier te zijn.

Het is gemaakt van dikke wollen stof, of peau-de-pêche, het laatste is er uitstekend voor geschikt; we kunnen het kapje maken in bruin, beige, pastel-blauw, mauve, enz. U heeft nodig, twee vierkanten stukken stof, een vierkant stukje van 10 c.M. in contrasteerende kleur voor de vlieg-machine garneering; een strengetje wol hardgeel, en een strengetje wol bladgroen, verder een paar drukknopen en een lint, om de muts onder de kin vast te maken.

Knip eerst een patroon, volgens de kleine teekening. Dit passen we op het hoofdje, van het

kleintje, en zoo noodig worden eenige veranderingen aangebracht.

Is het patroon te diep, dan wordt dit verminderd, aan iederen kant, bij den pijl, bovenaan; is het te breed, dan wordt het van achter veranderd.

We knippen twee keer het patroon uit den peau-de-pêche lap. We knippen ook de bandjes van 14 bij 5 c.M.; daarna worden de beide kanten bij den pijl aan elkaar genaaid en geperst. Naai dan het mutsje van voor naar achter aan elkaar, ervoor zorgende, dat de dwarsnaden precies tegen elkaar komen van boven; pers ze daarna. Maak de voering op dezelfde manier. Draai het kapje om, pers het, en naai het kapje erin, zoodat de steken onzichtbaar zijn. Om verzekerd te zijn, dat de klepjes goed plat worden, is het aan te raden, voor het stikken de ronde lijn, wat in te nemen.

De twee reepen van 14 bij 5 c.M. naaien we op elkaar tot een strook; ook kan men volstaan met één strook stof en één strook voering op elkaar; dit is minder dik, dit wordt de hoofdband.

Bevestig dezen juist even op den rand, zooals de teekening laat zien. Stik hem goed onzichtbaar vast, en pers den verkeerden kant en den onderkant.

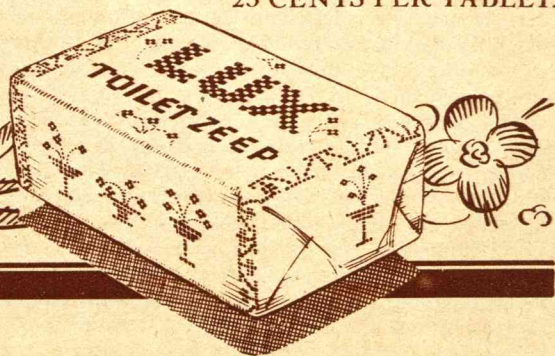
Knip de vlieg-machine uit, van grijze stof of een andere kleur en plaats de stukken over elkaar, zooals op de teekening te zien is. Maak nu hier en daar wat aardige bloempjes, van wol geborduurd, op den hoofdband en de zijkleppen. Het kinbandje wordt aan beide oorkleppen met drukknopen bevestigd.

D. L.

EEN PRACHTIGE, SCHOONE TEINT, FRAAIE
BLANKE HANDEN EN EEN GEZONDE SOEPELE
HUID WORDEN VERKREGEN MET

LUX TOILET ZEEP

N.V. DE LEVER'S ZEEP MAATSCHAPPIJ, VLAARDINGEN

Blauw Wit kampioen van afdeling II. Staande van links naar rechts: Ferwerda, v. Asselt, Delsen, Schindeler, Lietzen. Knielend: Smit, Gerritse, Dorenbos, Homborg, De Boer. Voor: Sitters.

Ook het Z.F.C.-elftal verdient ongetwijfeld een plaats op deze pagina. Staande van links naar rechts: Rep, Kloppers, Hoogmoed, Leest, v. d. Kolf, Steens, Bakker. Knielend: Kuiper, Fijma, de Maar, Van 't Kaar.

SPORT VAN ZONDAG

De eerste kampioenswedstrijd van Ajax viel in het niet bij de grooten beslissenden kamp in den ouden Haarlemmerhout, tusschen Blauw Wit en Z. F. C. De zebra's hebben gewonnen, zoodat de grootste wensch van elk Amsterdamsch voetbalminnaar nu in vervulling gaat. Een wedstrijd Ajax—Blauw Wit om den Nederlandschen kampioensstiel.

Laten wij er allereerst op wijzen dat de Stadionbewoners Zondag verdiend hebben gewonnen. De ploeg is ons, vooral tijdens de eerste helft, geweldig meegevallen en indien de zebra's er in slagen, straks tegen Ajax een zelfde tempo in te zetten — daar hoeft toch eigenlijk niet aan getwijfeld te worden — mag Nevoh in de Sportkroniek wel zeggen, dat Ajax het sterkste team heeft, doch van een overwinning der rood-witten zijn wij dan nog lang niet overtuigd. Intusschen, Ajax speelt het spel inderdaad fijner en met wat meer berekening, doch wij gelooven, dat deze beide factoren tegen het enthousiasme der Blauw Witters als Zondag het onderspit zouden moeten delven. Wij zouden bovendien de Stadionclub tekort doen, indien wij maar den schijn verwekten, dat hun overwinning voor het grootste deel door het vurige spel werd verkregen. Integendeel! Blauw Wit voetbalde Zondag absoluut beter dan zijn Zaanse tegenstanders.

Heel de Blauw Wit aanhang was na afloop dol van vreugde en het duurde zoowat een kwartier, voor alle spelers er in waren geslaagd, tot de kleedkamer door te dringen. De Zaanse verloor

Blauw Wit is troef. De met vlaggetjes gewapende Amsterdamsche supporters toen Dorenbos zijn club de leiding had gegeven.

Nog een kiekje uit den beslissingswedstrijd te Haarlem. Lietzen en Schindeler oninemen Steenseenscoringskans. Op den achtergrond v. d. Kolf.

Ajax verplettert Velocitas. Kiekje voor het Groninger doel bij den eersten kampioenswedstrijd in het Stadion

men onmiddellijk uit het oog. Voetbalvreugde en voetbalsmart; het gewone verloop. Wij willen echter niet nalaten, bij onze gelukwensen aan Blauw Wit, een woord van hulde te richten tot het kranige Z.F.C., welks spelers Zondag tot het einde van den strijd, en zelfs daarna, de goede sportmanschap niet uit het oog verloren. De Zaanse hebben op de duizendkoppige menigte, die den strijd volgde, een uitstekenden indruk gemaakt.

Ajax heeft de eerste schrede gezet op het pad

heeft de Velocitas-doelverdediger, naar men ons zeide, eenige doelpunten op zijn geweten. Enfin, het eerste schaap is over den dam. Er zullen er wel meer volgen.

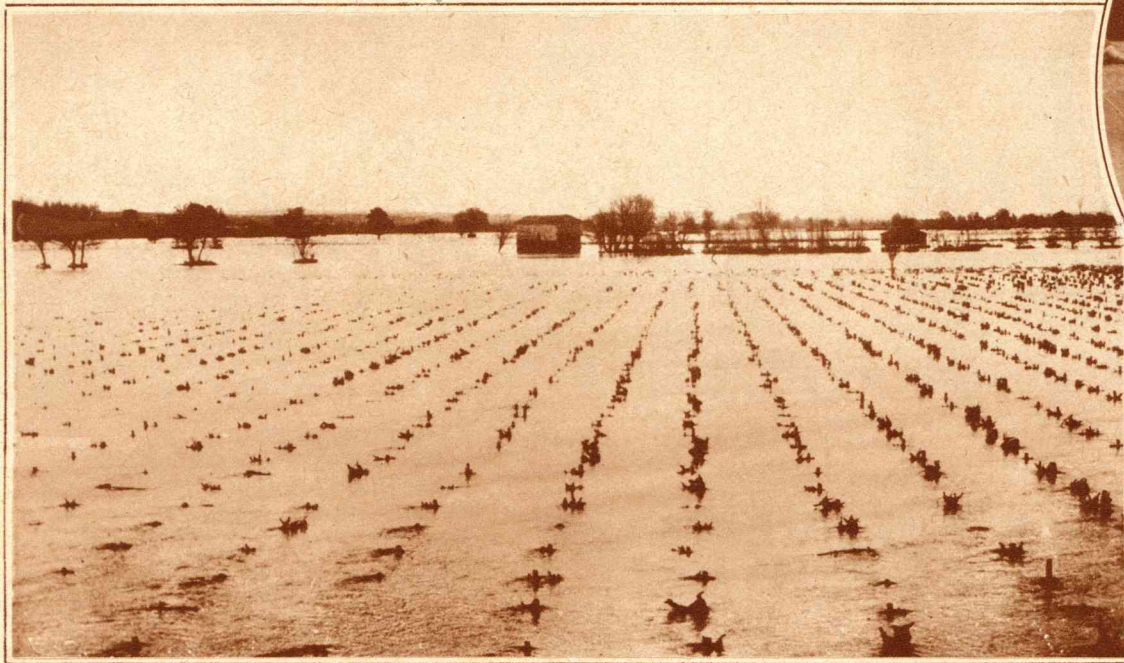
Er valt nog meer belangrijks te vermelden. D. E. C. is voor de zooveelste maal tweede klasse kampioen en zal nu wederom een aanval op het eerste klasschap doen. Bravo roodwitten, eens moet het toch lukken.

Of dit thans dan misschien het geval zal zijn? Wij weten het niet. Promotie- of degradatiewedstrijden zijn voetbalkampen van een zeer bijzondere soort. Wij gelooven, dat D. E. C. wel eens met een sterker team aan de promotiewedstrijden heeft deel genomen dan thans het geval zal zijn. Toen ging het niet, doch men hoeft daarom niet te denken, dat het loffelijk streven van de roodwitten nu al bij voorbaat vruchteloos moet worden genoemd. Intusschen, ware het hier de plaats voor prognostics, wij zouden het op Haarlem houden. De tijd zal leeren of we gelijk hebben.

naar den Nederlandschen kampioensstiel. Wij hadden het resultaat geschat op vijf- of zes-nul. Het zijn er tenslotte acht geworden, waaruit wel duidelijk het verschil tusschen Noordelijk en Westelijk voetbal aan het licht treedt. Want... Ajax zal geen enkelen kampioenswedstrijd, tenzij dien in Groningen, met dergelijke cijfers meer winnen.

Het lang niet in topvorm spelende Ajax-team was in alle opzichten de meerdere van de Groninger tegenstanders. Voorts

De Overstromingsramp in Zuid-Frankrijk

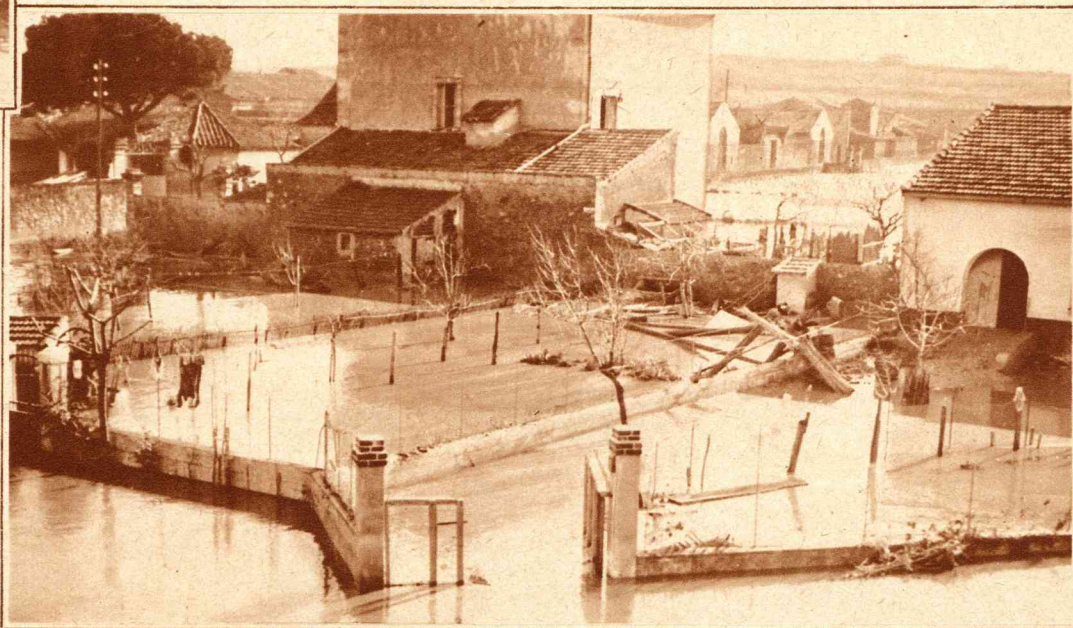
Nadat het water op sommige punten is gezakt
komen de dorpelingen hun huisraad redden.

De minister van Openbare Werken, Pernot,
in gesprek met eenige boerinnen.

Het dorp Avalats, waar meer dan honderd mensen omkwamen.

Een ontzettende ramp, die aan meer dan zevenhonderd mensen het leven kostte, heeft het Zuid-Westelijk deel van Frankrijk getroffen. De rivieren en beken zijn n.l. zoo snel gewassen, dat de bewoners door het water werden overvallen en zich niet meer in veiligheid konden brengen. Tientallen dorpen zijn totaal verwoest, boerderijen en vee in den watervloed verdwenen, terwijl van de landerijen natuurlijk niets meer te bespeuren valt. Onze foto's geven eenig denkbeeld van de aangerichte schade en verwoestingen. Foto hier boven: De gevolgen van 'n dijkbreuk bij Moissac.

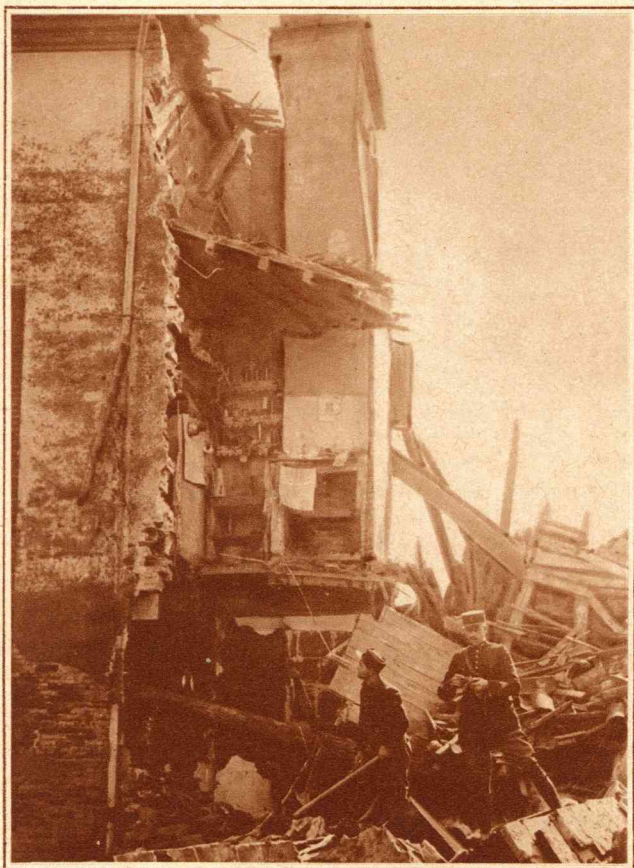
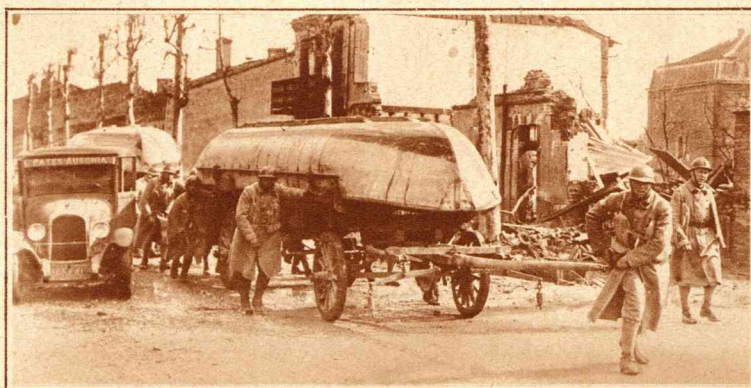
Hoe het water in Montauban
thuis hield.

De kracht van den vloed vernielde de huizen totaal. Wat er staan bleef van een woning te Moissac.

Fransche soldaten bieden zoo-
veel mogelijk hulp aan de be-
proefde bevolking.

Een tweetal zeldzame foto's van een scheepsramp. Het Grieksche stoomschip „Fofu” verkeerde o den Atlantischen Oceaan in nood, en vroeg om hulp. De Engelsche kruiser „Nelson” verleende deze. Een sloep met overlevenden werd opgepikt.

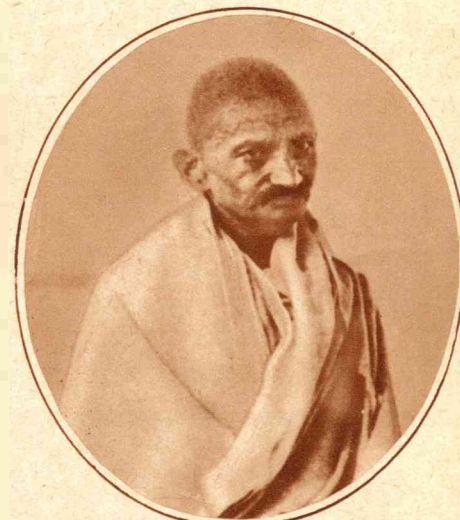
Buitenlandsch

De zwaargewonde stoker van het Grieksche schip wordt van boord gehaald.

Allerlei

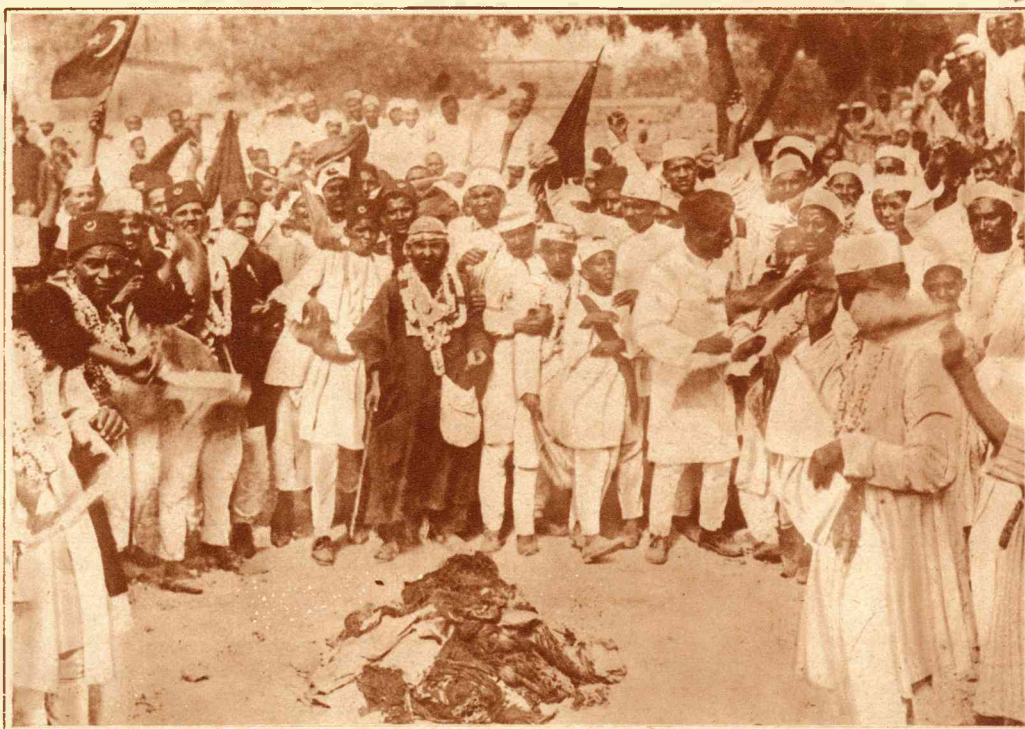
Een Amerikaansche dame heeft hare villa Sciarra te Rome aan Mussolini ten geschenke gegeven.

De leider der Nationalisten, Ghandi.

Een tweetal foto's uit den Carnavalsstoet te Keulen, welke „de wereld in het jaar 2000” voorstelde. De „ver-ruiker” over zeventig jaar, en de „verkeersagent”, zooals hij in dien tijd zal zijn.

Britsch-Indië in opstand. Inlanders verbranden in het openbaar Engelsche textielgoederen.

U maakt overal een goeden indruk

wanneer U een onberispelijken boord om heeft. De linnen boorden gaan in de wasch spoedig stuk, de slappe boorden zitten slordig om den hals.

De practische en hygiënische

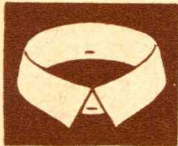
Mey's Boorden

met fijn linnen overtrokken

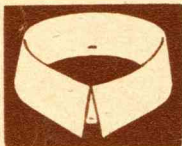
zijn beslist zonder gebreken. Ze zijn helderwit en behouden steeds hun prima pasvorm. Ze worden niet gewassen, maar na gebruik weggeworpen. Elke boord draagt den firma naam

Mey & Edlich, Leipzig

fl. 1.50 - 1.60 p. dozijn

Sport

International

Amsterdam: Jb. Rolff, Vijzelstr. 17, Tel. 37326
Visser-Pleging, Berenstr. 22
J. Th. Hoffman, Ferd. Bolstr. 9 en van Woustraat 118
L. C. W. Pasché, Frans Halsstr. 29
W. Goebertus, Javastr. 5
J. H. Schouten, te v. Swindenstr. 24
W. v. Wijk en Zn., Kinkerstr. 299
Frans Backhuys & Cie, Overtoom 426
J. H. Beijer, Kwakerstr. 18
Alkmaar: Gerard Worm, Houltijl 54
Bussum: Th. Grimmelt, Kapelstraat 36
Haarlem: Hendrik Holt, Anegang 33
M. C. Busé de Laat, Barrevoetestr. 9
A. J. de Lange, Gen. Cronjéstr. 7
Den Helder: Herm. Nypels, Spoorstr. 41
Hilversum: J. J. Bantzinger, Langestr. 61
Hoorn: H. T. Saulenn, Nieuwsteeg 25
Utrecht: J. Ph. Wendling, Biltstr. 39 en Rijnlaan 92
J. A. B. Abelmänn, Bakkerstr. 8-10
Zaandam: A. Hofstee, Damplein 18

en verder verkrijgbaar in alle plaatsen. Waar het gewenschte niet verkrijgbaar is, wende men zich tot den Gen.-Vertegenw. J. W. Raeymakers, Claes de Vrieselaan 12 a, Rotterdam. Prijslijst met afbeelding veler modellen gratis.

Oorsuizen

en doofheid, ook ouderdomsdoofheid, oorverkalking, loopende ooren, brommen, suizen, fluiten, geraas in het hoofd, enz. DE genezing. Vraagt kostel. brochure nr. 6.

S. WIJNBERG

Oosterpark 45, Amsterdam

Mededeeling van de Administratie

Onze kwartaal-abonné's maken wij er nogmaals opmerkzaam op, dat wij de kwartalen niet rekenen volgens de maanden van het jaar, doch volgens de nummers van het blad en wel van No. 1 tot en met 13; 14 t.m. 26; 27 t.m. 52. Abonnements-prijs-verlaging voor onze buitenlandsche abonné's: Met ingang van den nieuwen jaargang (21 Maart a.s.) wordt de ab.-prijs voor de abonné's in België, Frankrijk en Duitschland gesteld op f 2,25 per kwartaal, voor het overige buitenland op f 2,50 per kwartaal. Voor Ned. Oost- en West-Indië blijft de prijs f 1,75 per kwartaal. Bij vooruitbetaling te voldoen! Is bij het einde van een kwartaal geen remise voor een volgenden termijn ontvangen, dan wordt de toezending stopgezet. Abonné's, die over 1930 reeds hun abonnement hebben voldaan, kunnen het te veel betaalde van hun volgende remise aftrekken.

DE ADMINISTRATIE

Vermoeidheid is gewoonlijk een teeken van verzwakte zenuwen.

Overwin Zenuw-klachten

Als de zenuwen verzwakken tengevolge van langdurig ingespannen arbeid, zorgen of ziekte, treden de verschijnselen op, die men „zenuwklachten” noemt. Maagpijnen, lusteloosheid, slapeloosheid, zenuwhoofdpijnen zijn enkele dier zeer uiteenlopende verschijnselen.

Gij kunt die klachten alleen overwinnen door de oorzaak ervan — Uw zenuwzwakte — te bestrijden.

En dat kunt ge — met Sanatogen.

Sanatogen bevat immers uitsluitend de natuurlijke bouwstoffen van lichaam- en zenuwkracht: phosphor en „concentreerd melkeiwit.

Begin nog vandaag Sanatogen te gebruiken — door de snelle toeneming van Uw zenuwkracht zullen Uw kwalen en kwaaltjes in korten tijd verdwijnen en zult ge U weer dóór en dóór gezond en sterk gaan voelen.

In alle Apotheken en Drogisterijen vanaf f 1.— per bus.

SANATOGEN

Het Zenuwsterkend Voedsel.

Photo van een zenuwweel, gezien door microscoop.

Het nieuwe gedeelte van de Jaarbeurs te Utrecht is deze week officieel geopend. Een foto van het oude gebouw en een van de nieuwe uitbreiding.

DE STAD AMSTERDAM
HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

Red. en Adm.: N.Z. Voorburgwal 262, Tel. 33170. Postrekening 97946. Abonnementsprijs: p. week 12½ cent; per kwartaal BIJ VOORUITBETALING f 1.62½; per post ook voor Ned.-Indië f 1.75; voor het overige buitenland: f 2.25 of f 2.50; losse nummers 15 cent. Voor advertenties wende men zich tot de Administratie van dit blad. Al onze abonné's zijn gratis verzekerd tegen ongelukken. Uitkeeringen f 30.— tot f 2000.—

OPLAGE BOVEN 100.000 EX.
Aangesloten bij het Bureau voor Oplagecontrole — Amsterdam